Mūsų Šiandieninis Obalsis: Sunaikinimas Fašizmo!

VILNIS

Visokia pagelba Kovojantiem Hitlerizmą!

VOLUME XXII, NO. 254. ANTRADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 28 D., 1941 M. 3116 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILL. TELEPHONE: VICTORY 1455. KAINA TRYS CENTAI.

KASDIENĄ...

Anglai Nerimsta Generolai Krinta Tas "Išlaisvinimas" Jau Atsirūgsta

10,000 žmonių demonstracija Londone reikalavo Anglijos vyriausybės tuojau naują frontą pradėti prieš nacius.

6,000 moterų demonstracija Coventry mieste to paties reikalavo.

Tai geras reiškinys.

- - -

Anglijos žmonės ir spauda vis smarkiau smerkia Munichinės politikos likučius. Net ir lordas Gort, kuris komandavo Anglijos armiją Francuzijoj, apkaltino Sir Kingsley Wood.

Bet tas pats Wood vietoj bausmės, gavo paaugštinimą. Jis yra Churchillio kabinete iždinės ministeriu.

- - -

Sakoma, gen. Wavell, kuris komanduoja Anglijos armiją Indijoj, laikęs konferenciją su SSSR armijos viršiliom Tiflise kas dėl bendros anglų ir rusų akcijos Ukrainos fronte.

Ta akcija turėtų juo greičiau prasidėti.

- - -

Ralph Ingersoll, sugryžęs iš SSSR, rašo, jog Maskvos apgynimas jį nustebino, ypatingai anti-orlaivinės kanuolės. Vokiečių dideli bomberiai negali prasimušti ant miesto.

Jis sako, kad ant Londono bomberiai skraido kada nori, bet kas kita su Maskva.

- - -

Nacių aviacijos čyfas gen. Ottenbacher užmuštas prie Maskmos. Tai jau kelintas nacių svarbus generolas krinta.

Londonas praneša, jog sudaužyta 83 nacių tankos Maskvos fronte dideliame mušyje.

Vokiečių armijai kraujas prie Maskvos bus labai nuleistas, jei ir pavyktų prasimušti į miestą.

- - -

Naciai pasiėmė Čekoslovakijos parlamento rumus ir paverčia juos savo "kulturos namais."

Kur čekai įstatymus darė, naciai turės kirvį ir kaladę, nes tai juk vyriausias jų kulturos požymis.

- - -

Suprantama "išlaisvinta" Lietuva to paties susilauks. Jau ir dabar pradžia pasireiškia. Keliolika žmonių naciai jau nudėjo.

"Net ir "Draugas" su "Naujienomis" dabar nesigėri tuo "išlaisvinimu."

- - -

"Vilnies" ir "Laisvės" įrodymai, kad "Naujienoms" Lietuvos "žinias" pristato Hitlerio agentas Pranas Ancevičius, ir kad tos "žinios" yra **nacių propaganda,** skaudžiai ima atsilieptі "Naujienoms," dėlto jų redaktorius čmė plūstis kaip neblaivas.

"Laisvės" redaktorių R. Mizarą jis išvadino niekšu.

"Vilnies" redakcijai, jis, vaiku pasivertęs, primeta "pro-nacizmą."

Pludimas, žinoma, padėties neatkeičia.

- - -

Atrodo, kad dabar jau "Naujienos" norėtų mesti už tvoros Ancevičiaus hitlerinę propagandą, bet kad negauna kito tokio, kuris dergtų Sovietus.

"Naujienos" dar tebeveda Hitlerio agento propagandą, bet jau savaip antgalviuoja ir iš to išeina dar didesnis jovalas.

CIO IR ADF PASISAKĖ UŽ GAMYBOS DIDINIMĄ

LONDONE REIKALAVO ANTROJO FRONTO

TŪKSTANČIAI ŽMONIŲ PASISAKĖ UŽ SPARTESNĮ IR GAUSESNĮ RĖMIMĄ SOV. S-GOS

LONDONAS, spal. 27.—Trafalgar aikštėj Londono darbininkai atlaikė masinį mitingą, kuris buvo šauktas aptarimui karinės situacijos ir pareiškimui vyriausybei nepasitenkinimą vedimu karo.

Mitingas šauktas Londono Unijų Tarybos ir Londono skyriaus Darbo Partijos.

Didžiulė žmonių minia nuujo Miss Ellen Wilkinson, parlamento atstovę ir vidaus reikalų ministerijos sekretorę, kuomet jinai mėgino teisinti vyriausybės kratimąsi nuo antrojo fronto.

Mitingas priėmė rezoliuciją, reikalaujančią neatidėliojant briautis į kontinentą ir atidaryti vakarų frontą. Pasisakė už karinės produkcijos gamybos padidinimą ir reikalavo pašalinti iš vyriausybės ir kitokių valstybės pareigų munichistus.

Londono spauda sutinka su masinio mitingo rezoliucija. Pridėtuose komentaruose reikalauja greitai atidaryti vakaruose frontą ir geriau remti Sovietų Sąjungą.

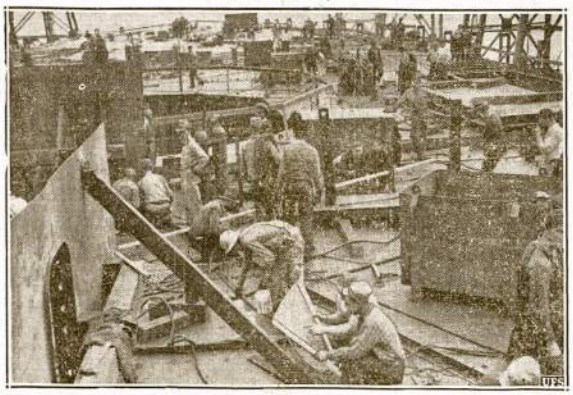

Plieno darbininkai skubiai paruošia medžiagą statymuišarvuotlaivio "Alabama." Daugiau jėgos, greičiau bus sutriuškintas hitlerizmas.

NACIŲ ATNAUJINTAS OFENSYVAS ATKRINTA; SOVIETŲ AVIACIJA PLEŠKINA ĮSIVERŽĖLIUS

LONDONAS, spal. 27.—Gen. Sir Archibald Wavell, vyriausias konmanduotojas anglų karinių jėgų Indijoj, buvo atvykęs į Tiflisą ir per savaitę tarėsi su Sovietų Sąjungos kariuomenės augštais vadais. Kaip suprasta, jie tarėsi bendros karinės vadovybės klausimu Kaukaze, jeigu naciai prasimuštų per Sovietų apsigynimo liniją Doneco slėnyje.

MASKVA, spal. 27.—Sovietų karinės jėgos Maskvos fronto pietvakariuose atmetė vokiečius atgal su dideliais jiems nuostoliais. Šiame sektoriuoje vokiečiai tarėsi prasilaužti kelią linkui Maskvos. Ofensyvą pradėjo pekliškų. Raudonoji Armija puolimą atlaikė ir priešą kontratakavo. Vokiečiai neteko pulko kareivių ir 60 tankų.

Popietinis komunikatas tvirtina, kad Sovietų aviacija puola nacių kariuomenės, ožiausias kanuoles ir tankus visuose frondo sektoriuose lies Maskva ir ties Charkovu.

Charkovo apylinkėje Sovietų aviacija sunaikino priešo infanterijos batalioną ir 28 tankus. Možaisko sektoriuje užmušė 500 nacių kareivių.

Vėliausias Sovietų komunikatas žymi, kad įnirtę mušiai eina Charkovo ir Taganrogo apylinkėse. (Nacių žinios aną dieną sakė, kad šie miestai jų kariuomenės paimti. Sovietų šaltiniai žinios nepatvirtina).

Sovietų vyriausybės pareiškimas sako, kad nacių ofensyvo atkritimas anaiptol nesumažina Maskvai pavojaus. Iš įvairių sektorių atėję pranešimai rodo, kad naciai skubiai traukia daugiau karinių jėgų, kad su kaupu atpildyt nuostolį, kurį Raudonoji Armija padarė kontratakų smugiais, kaip tik naciai pradėjo ofensyvą.

Sovietų žinios sako, vokiečių kariuomenė dar vis 60 ir 80 mylių tolio nuo Maskvos. Pastaromis dienomis nacių aviacija labai padidino puolimą ant Maskvos.

Vokietijos Fašistai Nerado Duonos Ukrainoje

ROMA. — Užsienio reikalų ministeris Ciano sugryžęs iš konferencijos su Hitleriu įspėjo saviškius nelaukti kviečių iš Ukrainos. Sovietai pasitraukdami esą išsigabeno visus išteklius ir visą šiemietinį duonos derlių. Maisto atžvilgiu ši žiema busianti negirdėtai sunki Italijoj ir Vokietijoj ir jų okupuotose šalyse, sakė Ciano.

Japonai Buvo Užpuolę Sovietų Rubežių Sargybinius

LONDONAS, spal. 27.—Reuterio telegraminė agentura cituoja Maskvos pranešimą, kuris sako, kad spalio 23 dieną burys japonų kareivių buvo užpuolę Sovietų Sąjungos pasienio sargybą. Puolikų tikslas buvo suimti Sovietų sargybinius ir nusigabenti į savo pusę. Sovietų sargybą jie puolė ties Raskino kaimu. Puolikai buvo smarkiai supliekti. Jie bėgo iš Sovietų žemės palikę amuniciją ir ginklus, tik dėjo pastangas nusinešti sužeistuosius. Yra sužeistų ir Sovietų sargybinių.

Visos lietuvių kolonijos ruoškite mitingus, kuriuose vyriausias klausimas turi buti **lietuvių vieningas veikimas rėmimui prezidento Roosevelto Nacionalės Vienybės programo demokratijos gynimui ir hitlerizmo sumušimui.**

Mitinguose, žinoma, numaskuojama ir lietuviai nacių talkininkai.

V. Andrulis.

Viesula Smarkiai Nuteriojo Arkansas Valstijos Dalį

MONTICELLO, Ark. — Iš sekmadienio į pirmadienį smarki viesula palietė Arkansas valstijos pietrytinę dalį. Nukentėjo Hamburg ir Dardanelle miesteliai. Pirmame žuvo 9 žmonės, antrame 6. Medžiaginiai nuostoliai irgi dideli. Sužeistųjų skaičius dar nenustatytas, bet valdininkai esą nuomonės, kad bus dideli.

ROMA. — Italų karinė vadovybė sako, italų bomberiai nuskandino anglų kruizerį netoliese Libijos krantų.

Amerikos Kariuomenė Visiškai Paruošta Mūšiam, Sako Generolas

NEW YORKAS, spal. 27.—Leit. gen. L. J. McNair klausiamas atsakė, kad jo nuomone Jungtinių Valstijų kariuomenė galinti stoti į mūšį. Kariuomenė esą visiškai paruošta karo veiksmams.

Leit. gen. McNair yra generalio štabo narys. Jis tvirtina, kad dabartinė Amerikos kariuomenė daug geriau paruošta mūšiams, negu praeitam kare dalyvavusi Amerikos kariuomenė, ypač kai jinai ėjo į pirmus mūšius.

RUMUNIJOS GYVENTOJAI NACIŲ APIPLĖŠTI NERIMAUJA, ARTĖJANT ŽIEMAI

TUKSTANČIUS KAREIVIŲ VEŽA Į FRONTĄ, TUKSTANČIUS SUŽEISTŲ PARSIVEŽA

ISTANBU, spal. 27.—Milžiniški nuostoliai fronte ir negirdėtas nacių plėšimas, vis labiau nustato Rumunijos gyventojus prieš Antonescu vyriausybę ir ypatingai prieš nacių buvimą Rumunijoj.

Iš Bucharesto atvykę diplomatai sako, Rumunijos kariniai nuostoliai tiesiog baisūs. Traukiniais ir kitokiom transportacijos priemonėm kasdien tūkstančius kareivių veža į rytų frontą ir kasdien tūkstančius sužeistų parsiveža iš fronto.

Žiemai artėjant gyventojai vis labiau ima nerimauti. Nėra maisto, nėra šiltų drabužių ir labai sunku su kūru. Vyriausybė atsišaukė į medžiotojus autoti laimikių, daugiausia kiškių, kailiukus armijai. Iš to būsią siuvama šiltesni drabužiai kareiviams.

Tuo tarpu visi mato, kad trokais, traukiniais ir laiveliais naciai vežasi Vokietijon ką tik sugriebdami.

Kasyklos Eksplioziojoj 7 Užmušta, Keliolika Sužeista

MADISONVILLE, Ky.—Sterling Coal kompanijos kasykloj įvyko stipri ir nuostolinga eksplioziją. Pirmieji apskaitymai sako, 7 darbininkai užmušta, 25 išimta gyvi, o 29 dar tenka išimti.

Reikalauja Bausti Vadus Už Pralaimėjimą Mūšių Francūzijoj

CAMBRIDGE, spal. 27.—Clement Davis liberalas parlamento atstovas iškėlė reikalavimą nubausti "ministerius atsakomingus už pralaimėjimą mušio Francuzijoj." Jo tvirtinimu, tas mušis pralaimėta delto, nes atitinkami ministeriai neaprupino kaip reikia anglų kariuomenę, pasiųstą padėti belgams ir francuzams. Tais kaltininkais Clement Davis nurodo Kingsley Wood, Samuel Hoare, lordą Simon, Leslie Hore-Belisha ir Oliver Stanley.

Mussolinis Siųsias į Ukrainą Kareivių ir Valstiečių

ROMA. — Mussolinis tariasi pasiųsti tukstančius kareivių į Ukrainą, kad pavaduoti nacių kareivius. Taipjau tariasi siųsti į Ukrainą daugybę valstiečių žemę dirbti. Minėtais klausimais Italijos užsienio reikalų ministeris Ciano aną savaitę matėsi su Hitleriu.

60,000 ŽMONIŲ PASISAKĖ UŽ TAUTOS VIENYBĘ, KAD APSAUGOT AMER. NEPRIKLAUSOMYBĘ

Vienbalsiai Išreiškė Reikalavimą Atidaryt Antrąjį Frontą Kur Nors Vakaruose

NEW YORKAS, spal. 27.—Madison Square Parke įvyko masinis mitingas, kuriame dalyvavo 60,000 žmonių. Mitingas buvo šauktas ADF ir CIO unijų, bet jį rėmė bažnytiniai rateliai ir politinės grupės.

Mitingo tikslas buvo paakstinti augantį tautos jautimą, kad hitlerizmo sumušimui reikia **padidinti karinių reikmenų produkciją,** reikia nevilkinant **atšaukti neutralumo įstatymą** ir reikia dėti pastangas, kad kogreičiausia **atidaryti antrąjį frontą.**

Kalbėtojais buvo CIO ir ADF unijų žymųs vadai, krikščionių augšti dvasiškiai, žydų rabinas ir keletas civilių, jų tarpe ir New Yorko majoras La Guardia.

Iškeltuose plakatuose matėsi įrašyti toki šukiai:

"Žygiuojančios darbininkų kolumnos sutriuškins Hitlerio Penktąją Kolumną."— "Mr. Churchill, panaudok musų kanuoles ir lėktuvus atidarymui vakarinio fronto."— "Prezidente Roosevelte, vesk, darbininkai busime pirmose eilėse."— "Raudonoji Armija kaujasi, kad mes galėtume gyventi — padėkime jai!"— "Atidarykite frontą vakaruose tučtuojaus, dabar."

Pabaigoj mitingo priimta rezoliucija vietomis sako:

"Nujausdami hitlerizmo pavojų musų tautai ir jos įstaigom, kaip ir paprastai, mes, darbininkai, tautos apgynimui stojame į priekines eiles.

"Nacių apiplėštos tautos Europoj ir Azijoj, apgulti Maskvos ir Londono gyventojai, narsioji Raudonoji Armija, drasioji Anglijos aviacija šaukiasi musų pagelbos. Mes nebutume verti paveldėjimo, į pavojų įstumtume šalies saugumą, nebutume ištikimi patys sau, savo šeimoms, savo unijoms ir visa tam, kas taip brangu musų širdžiai, jeigu mirtino pavojaus valandoj mes neištiestume visos tautos pajėgumu pagelbos ranką."

"Mes atsiliepiame į prezidento Franklin Delano Roosevelto atsišaukimą kaip darbininkai ir piliečiai, kurių gerbuvis ir troškimai bus galimi atsiekti tiktai visiškai sutriuškinus hitlerizmą.

"Kad priskubint hitlerizmo sutriuškinimą, butinai reikia Hitlerį priversti kariaut dviejuose frontuose. Amerika privalo padėti atidaryt vakarinį frontą.

Mes sveikiname šį pirmą bendrą New Yorko organizuotų darbininkų veikimą, atkreiptą sudaužymui hitlerizmo ir kreipiamės į visas unijas stiprinti ir plėsti vienybės judėjimą sunaikinimui hitlerizmo.

"Pasižadam veikti bendrai su vyriausybe ir industrija ir daryti visa tai kiek mums jėgos leis, kad pagaminti daugiau karinės medžiagos ir žaliavos, idant užtikrinti sumušimą Hitlerio karinių jėgų ore, sausžemyje ir vandenyse.

"Mes prašome atšaukti neutralumo įstatymą ir pažadam neribotą paramą prezidento akcijai, kuria tik jo manymu bus reikalinga sumušimui hitlerinės Vokietijos.

"Mes atsišaukiame į prezidentą Rooseveltą ir kongresą duoti Anglijai, Sovietų Sąjungai ir pavergtų kraštų žmonėms pagelbą, kokia tik pasirodytų reikalinga atidarymui antrojo fronto."

Buso Nelaimėj Užsimušė 14 Žmonių, o 8 Susižeidė

CLANTON, Ala. — Tarpe Montgomery ir Birmingham kursuojąs busas atsimušęs į tiltą apvirto. Stiprus susitrenkimas praplėšė gazolino baką. Iš to kilo gaisras, kurio pasekmėj 14 žmonių žuvo, o 8 susižeidė.

KU KLUX KLANAS SIEKIASI IŠPLĖST SABOTAŽĄ AUTO INDUSTRIJOJ

SU AMERICA FIRST ORGANIZUOJA PENKTĄ KOLUMNĄ AUTOMOBILIŲ FABRIKUOSE

DETROITAS, spal. 27.—Iškelta į viršų biaurus kukluxklaniečių pasikėsinimas sugriauti Auto Darbininkų Uniją ir sabotažu sulėtinti karinę gamybą automobilių industrijoj.

Ku Klux Klanas yra kaukuota slapta organizacija, vedanti terorą prieš katalikus, negrus, žydus, ateivius ir darbininkų unijas. Sabotažavimui karinės gamybos automobilių industrijoj Ku Klux Klanas susidėjo su tulais elementais iš America First.

Esą patirta, kad automobilių fabrikuose Ku Klux Klanas organizuoja atitinkamus skyrius vedimui sabotažo, ypač tankų ir lėktuvinių motorų skyriuose.

Sabotažu klaniečiai nori padėti Hitleriui laimėti karą Europoj.

Tų pačių skyrių užduotis yra dar ir ta, kad susilpninti Auto Darbininkų Uniją ir pagaliaus ją visiškai sugriauti. Skyriams pavesta kiršinti auto industrijoj darbininkus. Tam tikslui įsakyta vystyt rasinę neapykantą prieš negrus, prieš ateivius, katalikus ir visur viską baigti komunistų niekinimu.

Auto Darbininkų Unijos prezidentas R. J. Thomas įspėjo unijos narius buti sargyboj. Jisai aiškiausia nurodė, kad klaniečiai išvien su America First skverbiasi į uniją, idant ją sunaikinti ir pakenkti Roosevelto užsienio politikai, šalies apginklavimui ir tautos vienybei.

"VILNIS"
(THE SURGE)
LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY
Published daily except Sunday, and on every Thursday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year $6.00, six months $3.25. Chicago $8.00, six months 4.25, foreign countries $8.00, six months 4.50. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year $2.50, ½ year $1.50, outside of Chicago, 1 year $2.00, ½ year $1.25.

Advertising rates on application
3116 South Halsted Street, Chicago, Ill.
PHONE, VICTORY 1455

Entered as second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Londone ir New Yorke

Milžiniškos demonstracijos įvyko Londone ir New Yorke. Jų vyriaujantis tikslas buvo tas pats: **Kuo greičiausia sukurti vakarų frontą, kad palengvinus nežmonišką karo naštą, kurią turi pakelti Raudonoji Armija ir Sovietų šalies liaudis.**

Toliaus delsti negalima.

Londone demonstracija įvyko istoriniame Trafalgar Square. Be to, atskira demonstracija, moterų demonstracija, įvyko Coventry.

Iš valdžios reikalauta griežtų ir tuojautinių žygių. Minios žmonių, susirinkusių į demonstracias kritikavo valdžią.

Ne tik darbininkai, bet beveik visa Anglų visuomenė pritrūko kantrybės. Anglijos žmonės reikalauja tiesioginių karo veiksmų. Jie nepasitiki tais taip vadinamais "ekspertais," kurie praeityje, beveik visuomet, suklupdavo savo apskaičiavimuose.

Reikia tokios drąsos ir tokio militarinio susikuopimo, kaip tai rodo sovietinės tautos.

Kai Londono žmonės demonstravo savo griežčiausią pasiryžimą kariaut ir laimėt, iš Maskvos gauta pranešimas, kad Anglijos ir SSSR darbo unijų atstovai sudėjo priesaiką: kelti karo gamybą iki maksimumo, įtempiant visas pajėgas. Kuo daugiausia tankų, kuo daugiausia lėktuvų, kuo daugiausia amunicijos! Tai ne šiaip jau rezoliucija, tai priesaika!

New Yorko demonstracija įvyko Madison Square Parke. Joje dalyvavo 60,000 žmonių.

Čia labai svarbu pažymėti, kad ją sušaukė, bendrai susitariusios, CIO ir Amerikos Darbo Federacijos unijos.

Tai buvo galinga "allout" demonstracija prieš hitlerizmą ir už nacionalę vienybę.

Visiems reikia susivienyti bendroj talkoj ir bendruose žygiuose. Reikia likviduoti neutralumo įstatymas, už ką pasisakė visi kalbėtojai ir kam karščiausiai pritarė minios. Amerikai taip pat reikia prisidėti prie sukurimo vakarų fronto, prisidėti tuojaus.

Toreikalauja darbo unijos, politinės organizacijos, net bažnytinės organizacijos. Varde bažnytinių organizacijų kalbėjo vyskupas McConnell.

Tinkamu simboliu tos demonstracijos buvo užrašas ant vieno plakato: **"Raudonoji Armija kariauja, kad mums užtikrinti gyvenimą—padėkime jai!"**

Amerikos darbo minios supranta, kad reikia gaminti, gaminti, gaminti karo ginklus, be jokios pertraukos, be jokio sustojimo. Bet tai dar ne viskas. **Amerika turi rupintis, kad tie ginklai pasiektų Sovietų Sąjungą ir Angliją, kad joki juros banditai nepastotų kelią Amerikos laivams!**

Šis sentimentas, ši karinga nuotaika vis labiau įsivyrauja visoj šalyj. Pradeda praregėti daugelis ir tų, kurie ligi šiol dar nematė, kad ir Amerikai gręsia milžiniškas pavojus, jeigu laimėtų Hitlerio gaujos.

Prezidentas Rooseveltas, savo pareiškime Foreign Policy Association, stipriai užakcentavo, kad Amerika nesitrauks iš pasirinkto kelio. Amerika gins savo garbę ir savo laisvę ir eis išvien su tautomis, kurios ginasi nuo Hitlerio.

Prezidentas atkreipė domės į tą biaurią rolę, kokią visose šalyse, įskaitant ir Ameriką, lošia Quislingai. Jis kalbėjo apie juos su panieka.

Sunaikinimas hitlerizmo tai vyriausia ir švenčiausia užduotis.

Katalikams

Texas valstijos katalikų arkivyskupas Robert E. Lucey atliko gerą darbą, pasmerkdamas neutraliteto įstatymą, kurį jis pavadino nedovanotina veidmainyste. Apie Hitlerį jisai pasakė: **"Hitleris reprezentuoja tarptautinę kriminalystę ir hitlerizmo atžvilgiu mes negalim buti indiferentiški."**

Texas'o arkivyskupas sakė, kad Amerika jau senai turėjo labiau susiderinti su tomis šalimis, kurios kovoja hitlerizmą ir teikti joms daugiau paramos. Amerikai nėra kitos išeities, kaip tik dalyvauti kovose.

Mes norime paklausti "Draugą" ir kitus tos pačios srovės laikraščius: ar tamstos paslėpsite ir arkivyskupo Lucey žodžius, kaip jųs paslėpėt Floridos vyskupo J. Hurley pareiškimą?

Jei koks katalikų veikėjas pasisako prieš teikimą paramos Sovietų Sąjungai, tai "Draugas" tuoj apie tai užtriubija. Bet jis slepia nuo savo skaitytojų kitų katalikų nuomones, nors jas pareikštų labai stambus asmenys.

Šitokia taktika yra gal ir gudri, bet ji apgaulinga, ji klaidina katalikų visuomenę.

"Vilnis" praneša katalikams tai, ką jie butinai privalo žinoti.

Labai bloga, jei "Draugui" autoritetų yra Berlyne gyvenąs Ancevičius, o ne vyskupas Hurley ir arkivyskupas Lucey.

"Vilnis" pasako katalikams tą teisybę, kurią "Draugas" nuo jų slepia.

Browderio Reikalu

Jau septintas mėnuo, kaip Earl Browder įkalintas. Jau septintas mėnuo, kaip geros valios žmonės rupinasi jo išliuosavimu.

Žmogus, kuris pirmas iš amerikiečių pakėlė galingą balsą prieš Municha, tebelaikomas kalėjime. Tai yra didžiausia skriauda Amerikos visuomenei. Ypač šiuo laiku Earl Browderis nepavaduojamas, kaipo kovotojas prieš fašizmą ir nacizmą.

Pereitą šeštadienį ir sekmadienį plačiai susimobilizuota, kad surinkus kuo daugiausia parašų po peticijomis, prašant paliuosuoti Earl Browderį. Pasekmės buvo labai geros. **Einama prie to, kad surinkus bent du milionus parašų.**

Po peticijomis rašosi žmonės įvairių pažiurų. Daug demokratų, daug republikonų, daug katalikų deda savo parašus, nes supranta, kad Browderio paliuosavimas butų aktas didelio teisingumo.

Vajus už Browderio paliuosavimą vedamas labai intensyviai ir labai drausmingai, be jokių įsišokimų, be jokio triukšmo. Bet jis vedamas neatlaidžiai ir labai dideliu pasiryžimu.

Amerikos žmonės įsitikinę, kad teisingumas paims viršų.

Jie Vėl Seimavojo

Kaip patiriame iš "Vilnybės," Brooklyne nesenai įvyko Lietuvių Tautininkų Sąjungos seimas. Jame dalyvavo 40 asmenų. Matomai, tai buvo rytiečių seimas, nes iš vidurvakarinių valstijų niekas nedalyvavo.

Jokia kita srovė taip dažnai neseimavoja kaip tautininkai. Kiek jau įvyko tų seimų! **Ir juo daugiau jie prirašo rezoliucijų, tuo stipriau jų vežimas stovi ant vietos.** Jokios kad ir mažos ekspansijos į pašalinę publiką jie nepajėgia padaryti. Tai yra todėl, kad jie tebegyvena smetonine praeitim ir nenori persiorientuoti Lietuvos klausimu.

Tautininkų suvažiavime daug kalbėta apie fondų suvienijimą. Tautininkai, turbut, tiki į hipnotizmą, jeigu turi vilties suvienyt savo fondą su Romos Katalikų Federacijos fondu. Anam fonde daugiau pinigų ir mažiau atskaitų ir todel pilnas nenorės vienybės su tuščiu.

Be to, pastaruoju laiku tautininkai piktai susibarė su klerikališka vadovybe ir jeigu prasidėtų kokios derybos, tai jos iš pat pradžios vyktų įkaitintoje atmosferoje.

Tautininkų suvažiavime buvo pakeltas klausimas apie organizavimą lietuvių kariuomenės Amerikoje. Tą sugestiją padarė klerikalai. Veikiausiai, tai tik sentimento pareiškimas.

Jeigu jie nori kariaut prieš Hitlerio okupaciją, tai pagirtina. Tokiam atvėjy jie butų raudonarmiečių draugai.

Ar jie tą turėjo omenyje?

APŽVALGA

PRAŠAUJA PRO CIELIŲ

"Draugo" jubiliejiniam numery vedamąjį parašė K. J. Prunskis. L. Šimutinis parašė kiek tiek iš to laikraščio istorijos.

Pruškio straipsnyje daug retorikos, poezijos ir sofizmų. Jis rašo apie Kristų Karalių, prieš pastatydamas jį Nepoleonui, apie lygybę ties "Viešpaties stalu," jis cituoja šv. Augustiną.

Apie tragišką dabartį jis kalba alegoriškai. Arčiausiai jis prieina prie tikrovės šiais žodžiais:

> "Kai kulkosvaidžiai kala grabus ir granatų šrapneliai plėšo jaunas krutines ir širdis, melskime Kristų, kad brolžudiški ginklai iš rankų kristų."

Kitoj vietoj savo straipsnio jis pareiškia troškimą, kad—

> "Pakeltieji kardai nusvirtų ir ginklai kristų iš rankų, jei tik visi gryna širdimi priimtų Kristaus viešpatavimą."

Čia nėra jokio atsakymo, kas dabar reikia daryti. Iš keno rankų turi kristi ginklai? Jei ginklai kris iš Sovietų ir Anglijos rankų, tai laimi Hitleris. Veikiausia ir Prunskis to nenori.

Jeigu jis mano, kad Hitlerį galima gražumu prikalbinti mesti ginklus, tai jis kaip tas mažas kudikis.

Šnekėt, šnekėt ir nieko nepasakyt kas katalikų visuomenei reikia daryti šiuo sprendžiamuoju momentu, reiškia nesijaust savyj jokios atsakomybės.

Keista, kad žmogus kalba apie meilę ir apie taiką ir nieko nepasako apie kruvinąjį fašizmą, kuris naikina taiką, griauja civilizaciją.

Ginklai iš Hitlerio rankų neiškris. Juos reikia išmušti iš jo rankų. Mes patartume K. J. Prunskiui pasiskaityti pastarąją Roosevelto prakalbą.

Tame pat jubiliejiniame num. L. Šimutis rašo:

> "Žvelgdami į ateitį, mes neabejojame Lietuva vėl busiant laisva ir nepriklausoma; mes matom didįjį Jungtinių Valstybių vaidmenį, kurį ji suvaidins pasaulio pastovios ir teisingos taikos atstatyme, demokratijos išgelbėjime, pavergtųjų tautų išlaisvinime."

Šimutis kalba realiau. Bet ir jo pareiškimuose daug miglotumo ir nėra aiškaus atsakymo kas dabar reikia daryti lietuvių katalikų visuomenei.

Pasakyti, kad Amerikos Jungtinių Valstijų vaidmuo yra didelis, tai toli gražu negana. Amerika nėra izoliuota kare prieš hitlerizmą. Amerika remia Sovietų Sąjungą. Amerika eina išvien su Anglija. Tiktai vieningomis pastangomis tų valstybių, tiktai vieningomis pastangomis visų anti-fašistų, pasauliniu plotu, hitlerizmas bus sunaikintas ir tik tuomet galės įvykti žmoniškas tautų sugyvenimas.

Tiktai tuomet ir Lietuvos klausimas išsispręs.

Bandymas sėdėti ant tvoros ir nedasakyti visą iki galo yra žalingiausia politika šiuo laiku.

KOMEDIJA

Tulas K. Rimvydas polemizuoja "Dirvoje" su katalikais ir gina nuo jų atakų Smetoną. Nors jis bando rašyti labai pavožnai, tarytum butų valstybės vyras, bet skaitant jo straipsnį negalima susilaikyti nuo juoko.

Tėmykite:

> Prezidentas Smetona, išbėgdamas iš Lietuvos, išsivežė ir jos suverenumą, kurs teisiniu požiuriu sudaro Lietuvos valstybės suverenumo teisę . . ."

Taigi, Lietuvos suverenumas dabar tupi Tabor Farm, Michigan calstijoj.

Jei Smetona nuvažiuos į Hawaii, tai jis ir ten nusiveš "suverenumą!"

O jei jis numirtų, tai suverenumas mirtų.

KARO IR KITAIS KLAUSIMAIS

Anglijos karo lauko maršalas gen. Edmund Ironside sako:

"Karas baigsis lygiai kaip pereitas baigėsi. Vokiečiai laikys savo blofą iki galui, o paskui grius. Aš užtikrinu, kai vokiečiai grius, tai grius smarkiai."

Bėda su tais generolais, kad jie vietoj planuoti, veikti į ateitį žiūrint, viską sprendžia pagal praeitį.

Teisingai Josiah Wedgewood sakė: **Jie negali atsikratyti "Maginot protavimo."** Sėdėk pasislėpęs už Channelo, o vokiečiai sugrius.

Francūzų daugelis generolų taip manė, bet Maginot juos neapgynė.

Lordas Beaverbrook stebisi, kad laike konferencijos Maskvoj Stalinas pats nuėjo kelis sykius telefonuoti ir numerio nejieškojęs pasišaukė reikalingą.

Beaverbrookas stebisi iš Stalino atminties, taipgi iš jo nesinešimo taip dideliu, kaip jis yra. Jam ir telefonuoti nereikia patarnautojų.

Londone manoma, kad Maskva per žiemą išsilaikys.

Suprantama, tai smagu girdėti visiems fašizmo priešams, bet tegul Anglijos vyriausybė nepaima pateisinimui savo neveikimo prieš vokiečius.

Maskvai pavojus, Sovietų Sąjungai pavojus, Anglijai ir Amerikai pavojus, jei nebus daroma daugiau kas, kaip pasiunčiama biskį ginklų ir orlaivių.

Vokietijos fašizmas reikia smogti kitur. Jis reikia smogti Atlantike, Afrikoj, Balkanuose ir sudaryt vakarų frontas.

Consolidated Aircraft korporacijos galva pareiškė, jog ta korporacija dabar per mėnesį pagamina tiek orlaivių, kiek pirmiau išleido per 10 metų.

Tokis produkcijos padidinimas tai džiuginantis.

Ta korporacija turi užsakymų, kurie užvilkti net už $750,000,000.

Net ir pacifistas Noel-Baker, žymus Anglijos parlamento narys, reikalauja Churchillio veikti, atidaryti naują frontą prieš vokiečius, kol yra proga.

Ištikro, laukimas, atidėliojimas yra pavojingas.

Amerikai irgi reikia imti nacius nagan už laivų skandinimą. Budeliai supranta tik vieną kalbą—ginkluotą jėgą.

Kai sugryžo iš Vatikano prezidento Roosevelto paslas Myron Taylor, chicagietis bankieris, New Yorko archivyskūpas Francis Spellman padarė prezidentui vizitą.

Kas seks tą pasikalbėjimą katalikų aukšto dvasiškio su prezidentu?

Manoma, kad katalikų bažnyčia daugiau nusvirs prieš fašizmą.

Nesmagu bus lietuvių klerikalams, kurie talkininkauja naciams dėdami jų agento propagandą.

Vokietija turi 9,000,000 vyrų po ginklu. Daugiau 10% vokiečių yra armijoj.

Jei Amerika proporcionaliai tiek armijos pastatytų, turėtų 13,000 vyrų po ginklu.

Devyni milionai vokiečių. Kiti keletas milionų rumunų, vengrų, slovakų, italų ir finų kariauja prieš Sovietų Sąjungą. Gali įsivaizduoti kokia baisiai didelė armija pastatyta prieš SSSR.

Suprantama, SSSR gali pastatyti 18,000,000 vyrų armijon. Visi jaunesni vyrai Sovietuose moka ginklą vartoti. Už tai vokiečiams blitz-kriegas nevyksta.

Bet vienai šaliai kariauti prieš šešias, kurias kitos 10 remia, tai baisiai sunku.

Padėtis Sovietų delto gan pavojinga. Reikia tai pripažinti. Jei Amerika ir Anglija vien tiek rems, kai dabar, pavojus didelis.

Anglija turėtų atidaryti naują frontą, o Amerika kariuomenę siųsti kaip ir ginklus. Taip hitlerizmas būtų greit sumuštas.

Žvalgas.

KAM DEDA NACIŲ PROPAGANDĄ?

"Vilnies" numery 249 apžvalgoje rašyta:

"Po įtaka 'Vilnies' ir 'Laisvės' kritikos 'Naujienos', ant atskirų dalių Ancevičiaus telegramų, pradėjo dėti antgalvius, kurių turinys neprielankus naciams. Pavyzdin viena Ancevičiaus žinia užantgalviuota 'Vokiečiai lietuvius marina badu.' Tai ne Ancevičiaus antgalvis, bet pačių 'Naujienų'. 'Drauge' tokio antgalvio visai nėra. Mat, 'Draugas' ne taip gudrus. Jis labiau primityviškas.

'Naujienos' tuos antgalvius deda tuo tikslu, kad jas sunkiau būtų apkaltinti tarnaujant naciams. Bet tuo pačiu sykiu jos klampina Ancevičių. Kai Gestapo sužinos, kad Ancevičiaus telegramas antgalviuoja 'vokiečiai lietuvius marina badu', tai jam gali būti taip, kaip ir škirpai."

Kas čia parašyta, tai teisybė. Aš noriu šį tą pridėti.

Pranas Ancevičius yra Hitlerio agentas. Jo raštai yra nacių propaganda, pritaikyta lietuviams ir abelnai nacių darbų švelninimui.

Tas faktas, kad "Naujienos" ir "Draugas" deda Hitlerio agento propagandą jau plačiai žinoma. Net ir kitataučiai žino. Informacijų leidinis **"The Hour"** įdėjo platoką aprašymą apie lietuvius, kurie talkininkauja naciams. Ten irgi pažymėta tas faktas, kad apart fašistinių laikraščių ir tiedu laikraščiai deda nacių propagandą, Hitlerio agento siunčiamą iš Berlyno.

Ta hitlerinė propaganda matomai pradeda atsiliepti "Naujienoms".

Suprantama, geriausia būtų mesti į gurbą Hitlerio berno propagandą, nes ji vargiai kiek gero duoda ir "Naujienoms", o jei ir duoda, tai ilgainiui daugiau blogo padarys.

Bet "Naujienų" redaktorius to nedarys. Jis nesuvaldo pagiežos Sovietų Sąjungai, o Hitlerio agentas Ancevičius atakuoja ją.

Antra, jis nori pasigerinti atžagareiviškam, fašistuojančiam elementui tarp lietuvių, kad gaut ten sau skaitytojų, kad naudotis jais.

Teisybė, kad tokis antgalviavimas gali Ancevičiaus kaklą po kirviu padėti, bet p. Grigaitis juk rūpinasi tik savim, savo bizniu, o ne kitais.

Ne Ancevičius, tai kas kitas parūpins nacių propagandos.

Kai kurie kiti reakciniai laikraščiai naudoja tą metodą. Žinias deda kaip jos prisiųsta, bet antgalvis deda savus, kartais griežtai priešingus žinios turiniui. Tų laikraščių redakcijos mano, kad daugelis skaito tik antgalvius.

Kad "Naujienų" redakcija prastai vertina savo skaitytojus, jau senai tas pastebėta. Kitaip juk nedėtų tokių kvailų nesąmonių, kaip dabar deda.

Stebėtojas.

Rumanijos generolas Glogojeanu, jėjus Odeson, užmuštas bombos, rodos pataikytos jam.

Aišku, arti jo nebuvo raudonarmiečių ar partizanų. Matomai, jo paties armijoj yra pritarėjų karui prieš hitlerizmą.

Budavokime Darbininkiškas Organizacijas ir Spaudą

Moterų Skyrius

Fašizmas ir Karas Moterim ir Kultūrai Pragaištis

CHICAGIETĖS ŠEIMININKĖS APIE HITLERIZMĄ

Dienraštis "Chicago Daily News" kelinta savaitė apklausinėja grupę piliečių kokia yra jų nuomonė link hitlerizmo ir pabaigoje savaitės patalpina jų pasikalbėjimus.

Praėjusią savaitę apklausinėjo šeimininkes. Jų buvo labai daug ir visokių nuomonių. Bet už užgerinimą Hitlerio tepasisakė tik dvi.

Trumpai atpasakojus jų nuomonės link hitlerizmo yra sekamos:

Mrs. Charles J. LaHoudney: "Sunaikinimui hitlerizmo aš esu pasirengusi prie bile kokio pasiaukavimo... Jei hitlerizmą kariaujančios šalys iš mūsų dar nereikalauja vyrų, tai prisidėkime bent padidinta produkcija apsigynimo įrankių..."

Mrs. Walter J. Scott: "Aš pilnai pritariu 'America First' komitetui ir sakau, jog su Hitleriu dar nepervėlu padaryti taika..."

Mrs. Elmer B. Jones: "Mano nuomonė, svarbiausias mūsų uždavinys dabar—sunaikinimas hitlerizmo! Prie to mes galime prisidėti dvejopu būdu: padidinkime produkciją karinių reikmenų ir pristatydami tas reikmenis, kur jos bus tinkamiausiai sunaudota..."

Mrs. Wilbur E. Fribley: "Mūsų valstybė visuomet pagelbsti kovojantiem už teisybę. Ir dabar mes turime galybes ginklų ir amunicijos. Žiūrėkime, kad tas tavoras nestovėtų sukrautas mūsų prieplaukose. Aš gerai suprantu kas atsitiktų, jei Hitleris laimėtų šį karą..."

Mrs. William C. Bryan: "Jei sumušimui Hitlerio reikėtų ir mūsų vyrus pasiųsti į užjūrį, vistiek tas reikalinga padaryti dabar. Jei Hitleris laimės karą Europoj, mums prisieis kariauti su juo patiems vieniems..."

Mrs. George S. Spohr: "Tokiuose sunkiuose laikuose mums reikalinga cimentinė vienybė. Mūsų prezidentas žino kas reikalinga šalies saugumui ir mes visi privalome remti jo žygius. Hitlerizmas šiandien yra didžiausias pavojus visai žmonijai..."

Mrs. David H. Gifford: "Mes dar neteikiame užtektinai pagelbos Anglijai ir Rusijai sunaikinimui hitlerizmo. Jei tos šalys pačios negali atvykti čia ir pasiimti apsigynimo įrankius—pristatykime savo laivais. O jei hitlerininkai bandytų mums pastoti kelią — šaudykime kaip pasiutusius šunis..."

Mrs. Edith Van Buren: "Daugiausia Hitleris laimi tuom, kad jam sekasi pasėti nesantaiką žmonių tarpe ir nepasitikėjimą vieni kitais. Aš manau, kad mes visi turėtume remti savo prezidentą ir teikti visokią pagelbą hitlerizmą kariaujančiom šalim. Bet ta pagelba privalo pasiekti tikslą. Ji nieko nereikš, jei hitleriniai banditai pasiųs ją į jūrų dugną. Kodėl mūsų karinis laivynas ir orlaivynas neturėtų lydėti prekinius laivus skersai Atlantiką?"

Mrs. John A. Millice: "Mes negalime laukti iki Hitleris su savo gaujom ateis į šią pusę Atlantiko. Faktinai jo agentai ir visoki penktakolonistai jau veikia Amerikoje. Apsivalykime nuo jų!"

Mrs. Earl E. Clark: "Nors mums ir išeitų ant gero, jei Hitleris pralaimėtų šį karą, bet aš manau, kad karo mes turėtume vengti. Gal ir galėtume dar padaryti taiką su Hitleriu..."

Mrs. George Wynn: "Išreiškimui nuomonės kaslink hitlerizmo man trūksta gana stiprių žodžių! Mano sūnus yra kareivio amžiaus ir jis bile dieną pasirengęs net ir gyvastį paaukauti, jei tas bus reikalinga sunaikinimui hitlerizmo. Nelaukime iki bus pervėlu..."

Mrs. William G. Barry: "Mano sūnus yra rezervinis kareivis. Jei šį šalis kariautų, jis būtų pašauktas pirmutinis. Bet jis ir aš esame pasirengę prie visko, kad hitlerizmas būtų sunaikintas... Faktinai juk mes jau kariaujam. Tad juo greičiau išnaikinsime šią pasaulio pabaisą, tuo bus geriau..."

Mrs. H. Earl Caster: "Anglija man nepatinka, bet šiame atvėjuje mes privalome dėti didžiausias pastangas, kad Hitleris karo nelaimėtų..."

Mrs. C. L. Harder: "Keturi metai atgal aš lankiausi Vokietijoje ir savo akimis mažiau kaip Hitleris rengėsi užkariauti pasaulį... Jei dar nepervėlu—dėkime didžiausias pastangas, kad jo užsimojimas neišsipildytų..."

Būtų žingeidu žinoti kokią nuomonę turi mūsų skyriaus skaitytojos šiame klausime. Pradėkite rašyti trumpai taip kaip aukščiau matoc išsireiškimus, artba kad ir ilgesnį straipsnelį. Juk ir mes lietuvės esame priverstos su šituom klausimu susidurti ir tam tikrą išvadą darome.

M. S. Red.

Moterų Jubil. Mitingas

Chicagos lietuvės moterys minės 25 metų veiklos sukaktį. Tam šaukiamas didžiulis mitingas spalių 29 d., 7:30 val. vak., Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St.

Mitinge pamatinę veiklos kalbą pasakyti atvyksta iš Brooklyn, N. Y., K. Petrikienė, kuri buvo pirmoji "Moterų Balso" redaktorė, taip pat jubiliejinį "Moterų Balsą" redagavo, kuris ką tik išleista. Netenka aiškinti, kad ji artimiausiai surišta su moterų veikla ir daug davinių turi pasakyti.

Ona Remeikienė

Antrą kalbėtoją turėsime, tai vietinę Chicagos veikėją, kalbėtoją ir rašytoją O. Remeikienę.

Bus kalbėtoja ir nuo jaunuolių, kiek žinoma, kalbės Aldona Povilonytė, jauna mergina, tačiau rupestinga veikime. Mūs jaunuolės pasibrėžė veikti bendrai su suaugusiom moterim, nes jos suprato, kad ateityje moterų veikimas teks vadovauti musų jaunąjai gentkartei.

Apart kalbėtojų, turėsime puikią muzikalę programą, kurią pildys gabi solistė Agnės Kenstavičienė. Dainuos trys moterų choras: Roselendo Moterų Choras, Cicero Mot. Choras ir Kulturos Kliubo Choras.

Žodžiu šis jubiliejinis mitingas, bus tikrai meniškas ir išsamus. Prašome jame juo daugiausia dalyvauti, ne tik moterų, bet ir draugų vyrų ir bendrai pasidžiaugti musų moterų kulturinę pažangą ir abelnu prasilavinimu, nes tik moters kulturoj pakilimas duos didesnį supratimą priaugančiai visuomenei. Kaip posakis sako: Kokia motina, tokie ir vaikai.

Tad visi ir visos į jubiliejinį mitingą, bendrai džiaugsimės nudirbtais darbais ir tieskime naujus darbo planus ateičiai.

J. Skeberdytė.

Katherine Miller, Carolyn Cromwell ir Roselind Madison lavinasi dainas, kurias jos dainuos su Raymond Paige's 100 šmotų orchestra New Yorko debiute, lapkr. 10 d. Pelnas eis Britanijos-Amerikos ambulanso korpusui.

Detroito Moterų Vakarienė Sovietų Pagelbai Davė džiuginančius Rezultatus

Netikėtai teko dalyvauti Detroito Lietuvių Moterų Pažangos Kliubo vakarienėj. spalio 18 d. Aš manau, kad ir pačios rengėjos nesitikėjo tokių rezultatų, kokius ta vakarienė davė. Rodos ar ne keturis sykius gaspadinės turėjo rengti stalus. Vien aukomis sukelta Sovietų pagelbai $100. Pelno, kuris skiriamas tam pačiam tikslui, irgi bus arti tiek.

Tokios pasekmės parodo tą, kad Detroito pažangioji publika jau žino minėtą moterų kliubą, kaipo tikrai atsakomingą, pasišventusį atlikti savo užbrėžtą darbą šimtą nuošimčių gerai. Pati vakarienė nei kiek neapvylė tos publikos. Valgyti nei vienam netrūko, ir tas valgis pagamintas kuopuikiausiai-skaniausiai. Krakaitienė man sakė, kad labai mažai prisiėjo pirkti; didesnę dalį maisto pačios kliubietės sunukavo. Tai didelis nuoširdumas-pasiaukavimas. Stalai sustatyti į pergalės ženklą (V) darė puikų įspūdį.

Komisija turėjo prirengus ir trumpą muzikalę programą, bet dėl kokių tai priežasčių akompanistė negalėjo pribūti, tad negalima buvo išpildyti. Pasitenkinta vien kalbomis. U. Litvinienė, programos pirmininkė pirmiausiai pakvietė O. Krakaitienę pakalbėti apie vakaro tikslą. Paskui iš eilės pakvietė ir mane kaipo viešnią, o po to prie kiekvieno stalo vėl kvietė po kelis išsireikšti. Prie paskutinio stalo kalbėjo kita viešnia iš Saginaw, Mich., Ona Kapusaitienė. Vakarienės dalyvių nuotaika matyti padarė labai gerą įspūdį į minėtą kalbėtoją ir ji pareiškė apgailestavimą, kad pas juos negalima tokio dalyko įvykdinti, nes viena, mažai lietuvių, o antra, ir tie patys labai pasiskirstę.

Dar iš moterų kalbėjo ir M. Alvinienė (Valenta). Ji irgi džiaugėsi ypač iš moterų sutartinumo ir surengimo tokios puikios vakarienės ir sutraukimą tokios skaitlingos publikos.

Iš vyrų kalbėjo P. Jočionis, Alvinas ir Dr. Palevičius. Jų visų kalbos sukosi apie tikslą, kuriuo vakarienė rengta.

Detroitietės Tveria Chorą.

Pažangos Kliubas tveria chorą. Galima tikrai tikėti, kad jų choras greit susilygins su chicagiškiais moterų chorais. Ten yra gerų dainininkių. Mes tankiai matome, kad U. Palevičienė dainuoja solo. Žinau, kad O. Krakaitienė gali dainuoti ir seniau dainuodavo duetuose, kvartetuose ir tt. Solo nesu girdėjus dainuojant, bet manau, kad gali. Na, o kur dar jaunosios dainininkės, Gugienė, Edith Maynard (Butkūtė) ir kitos. Iš merginų yra irgi nemažai, kurios galėtų prisidėti prie moterų, jei nebus joms perdaug dalyvauti Aido Chore ir moterų chore. Taigi Detroite moterų chorui numatoma didelių galimybių.

Tverkite gerbiamosios chorą. Bus jums pačioms nauda ir visuomenei galėsite pasitarnauti. Į chorą galima sutraukti daug moterų, kurios nesiinteresuoja kitais dalykais, bet chorui dirbs.

Veikia ir Vaikų Organizavime.

O. Krakaitienė savo kalboj pažymėjo, kad vaikų organizavimo komisija po vakarienės surašinės vaikučius, kad sudarius vaikų mokyklėlę. Vaikučių daug nesimatė. Beabejo, tėvai dabar randa būdą palikti vaikus namuose, kuomet išeina tikėdamiesi vėlai naktį gryžti, tad manau, kad tą vakarą daug jų neprirašė. Bet manau, kad komisija tą svarbų darbą varys toliau ir suras būdus kaip suorganizuoti vaikučius.

Baigiant Noriu Padaryti Vieną Sugestiją Detroitietėms.

Jūs turite dailės spėkų, jūs turite gabių vajininkų (šioje vakarienėj Smitrevičienė tame darbavosi), jūs turite loščį ir dainininkų; turite gerų gaspadinių, kurios nuoširdžiai darbuojasi, turite korespondenčių. Dabar turite specialiai atsidėjusios auklėti prakalbininkų. Į kandidates rekomenduoju O. Krakaitienę ir N. Beliunienę. Žinoma, yra ir daugiau, kurios galėtų lavintis kaipo kalbėtojos, bet tas dvi jau žinau kaipo mėgėjas toje srityje. O mums reikia moterų kalbėtojų, bet reikia atsidėjusiai raginti, drasinti ir suteikti aplinkybes, kad moteris turinti gabumą kalbėti galėtų lavintis. Apmastykite, detroitietės šitą mano sugestiją ir padarykite savo išvadą. Gal dar neaišku. Turiu minty štai ką: Jeigu numatote, kad kuri gali būti kalbėtoja, neleiskite įsivelti taip giliai į kitus darbus, kad nebeturėtų laiko prisirengimui. Tikiu, kad visos sutiksite, kad moterų kalbėtojų mums reikia daugiau. Kitaip neturėsime, jeigu sistemačiai nepradėsime tame veikti.

A. Jonikienė.

WASHINGTONAS, spal. 24. —Karinio laivyno sekretorius pulk. Knox kalbėdamas apie japonų užsienio politiką pareiškė, kad jeigu pajonai sieksis grobti daugiau svetimų žemių, tai susirėmimas su Japonija tikriausia neišvengtinas."

Detroit, Michigan

Moterų Jubilėjinės Prakalbos ir Graži Muzikalė Programa Atžymės Pažangiųjų Moterų 25 Metų Darbuotę, Iškels Dabartinius Svarbius Klausimus.

K. Petrikienė.

Detroito Moterų Pažangos Kliubas rengia prakalbas K. Petrikienei spalio 28 d., antradienio vakare, kaip 7:30 val., Draugijų svetainėj, 4097 Porter st. Bus ir graži muzikališka programa.

Jau senai kaip ta žymi kalbėtoja buvo mūsų mieste. Per ilgus metus veikusi moterų organizavime lietuvių tarpe yra užsitarnavusi gilios pagarbos. Senai vis kalbame: kada vėl išgirsime Petrikienę kalbant? Dabar, šitokiam svarbiam momente, ji važiuodama į Chicagą sustos pas mus ir pasakys prakalbą.

Atsilankykite visi. Nežinia kada vėl tokią progą gausime išgirsti ją. Užtikriname, kad būsite patenkinti, kad pribuvote. Nuoširdžiai kviečiame.

Valdyba.

Nebalansuota Dieta Ūkininkų Šeimose

Milwaukee, Wis.—Rodos bent šiemet ūkių šeimos neturėtų kentėti alkio, nes viskas uždėrėjo gerai, ypač mūsų valstijoj, Wisconsine. Bet gal stebėsitės, kad pasakysiu, kad turint visokio maisto, tūlos šeimynos kenčia badą. Nemirtiną badą, bet trūkumą tam tikrų elementų, kas reiškia badą nekurioms kūno dalims.

Klausimas yra toks rimtas, kad net specialės atydos atkreipė slaugių susivienijime. Nesenai čia atsibuvo Wisconsin State Nurses Association mitingas. Jame Miss Elizabeth Rivers davė ilgą prelekciją balansuotos dietos klausime. Tarp kitko ji pažymėjo, kad daugelis šeimynų kenčia badą ir tada, kada maisto yra perdaug.

Man rodos, kad mūsų laikraščių moterų skyriai turėtų tankiai rašyti šitame klausime. Badą kenčia nevien tie, kurie neturi darbo ir jeigų, bet ir tie, kurie turi, bet nežino kaip pasirinkti maistą. Maistą tinkamai pasirenkant galima išvengti daug ligų, atlikti kasdieninius darbus lengviau ir geriau. O šis klausimas, pagal mano supratimą, labai svarbus moterims. Kūnas susideda iš kelių rūšių medžiagos ir visoms toms rūšims reikia pritaikyti maistą, kitaip kūnas kentės alkį. Tankiai prisivalgęs žmogus jaučiasi alkanas. Mat gamta kitaip negali išreikšti nepasitenkinimą, tai žmogus vieno dalyko persivalgęs, vienok yra alkanas ir prašo kitų dalykų, kurių trūksta. Bet tankiai mes paimam ir vėl valgome to, ko jau perdaug turimae kūne, kad tik patenkinti alkį.

Dar sykį pabrėšiu, kad tą klausimą reikėtų tankiau padiskusuoti mūsų moterų skyriuose. Aš tokių nurodymų visuomet ieškau.

Milwaukietė.

MEILĖ UŽ DOLERĮ VARIO KASYKLŲ SRITY

Montana valstija skiriasi nuo kitų valstijų ne tik geologiniu, bet ir socialiu tvarkos nuostatu. Čia meilę parduoda ir perka oficialiai viešoj rinkoj. Nedideliam 35,000 gyventojų miestelyje paskirta du blokai dėl meilės rinkos. Gatvė taip aptverta, kad pracinant pirkliaujanti žmogaus nebūtų matyti. Ant vartų užrašyta:

"Jaunamečiai, neturinti 21 metų, neleidžiam užeiti."

Biskį Apie Montana Valstiją.

Didelė dalis Montanos valstijos yra kalnuota. Visur aukštumose yra įvairių mineralų ir tokių mineralų, kurie ištarpinti vandeniu pavojingi ne tik augmenim, bet taipgi gyvuliam ir žmonėm. Vanduo, kuris po lietui bėga nuo kalnų, tai kontroliuojamas, kad neplauktų lyguma ir nebūtų del gyvulių gėrimo iki pusėtinai gerai apsivalys.

Derlingiausios apielinkės, tai Yellowstone upės klonis, kuris prasideda ties Fargo N. Dakota ir eina net iki Butte. Tą platų ir vietomis pusėtinai derlingą klonį supa aukštokų kalnų panorama. Ties Butte tie kalnai jau visai aukšti.

Butte yra pats didžiausias ir turtingiausias miestas visoj valstijoj, bet jis neinkorporuotas, nes taip geriau M. C. A. vario kasyklų ir tarpyklų savininkam.

Mainierių Socialis Gyvenimas.

Kasyklose darbas netik sunkus, akmenų šaudymas ir badavimas, bet karštas, dulkėtas ir sveikatai pavojingas. Dabar kiek geriau, nes išleido įstatymą, kaltinantį kompaniją už silikosis gavimą.. Dabar akmenis vandeniu lieja, kad mažiau būtų dulkių. Dažnai būna mažai oro, karšta, nes dirba 4,000 pėdų gylyje: mažai apsangos ir tt. Tas viskas padaro darbininkui daug ką nepaisančiu. Nemažai kas čia pradeda gerti, kortom iš pinigų lošti. Šiose, sunkiose gyvenimo aplinkybėse moterų mažiau, negu vyrų. Moterim darbo nėra. Kompanija nepaiso, kad padaryti darbininkus prisirišusius prie vienos vietos. Tai viena priežastis, kuri veda prie nukrypimo nuo normalaus gyvenimo kelio.

Kompanijos nepaiso, kad darbininkai būtų pastovūs. Jos moka nuo iškasto akmens, kuriame yra vario, žinko, vietomis sidabro ir kaip kur aukso. Taipgi darbdaviai nepaiso, kad darbininkai geria, gemblina ir perkasi meilę. Tokioj padėtyje jų atsparumą palaužia.

Nuo senai Butte didelį dalį gyventojų sudaro airiai; taipgi italai. Katalikų bažnyčia pusėtinai gerai susigyvenus su čia klestėjančia prostitucija.

Į perkamus meilės urvus senesnės ir jaunesnės moterys yra atbruktos ekonominio skurdo. Tik reta čia jų pakliūva iš išdykuno. Kitom, kaip nekartą įvairių autorių buvo aprašyta, čia moterys atėjo suvargimo keliais.

Vietos gyventojai sako, kad tos nelaimingos merginos yra panašiai biauriai išnaudojamos, kaip mainieriai. Jos neretai susipeša bevengdamos kompeticijos, besivaržydamos už kostumerius.

Unija.

Mainieriai per daug metų vedė atkaklią ir nepalaužiamą kovą prieš mainų savininkus už uniją. Dabar darbininkai turi unijos teises. Bet čia yra sunkumų, nes reakcininkų, kurie paneigia bendruosius eilinių narių reikalavimus.

Darbininkų, apart būtinų reikalavimų pagerinti darbo sąlygas mainose, turėtų būti politinis reikalavimas panaikinti prostituciją ir gemblinimą.

Prie pabaigos tenka pažymėti, kad teko daug kur matyti vargingai žmones gyvenant, bet kaip yra čia suvargusių mainierių, tai net šiurpu. Šio rašto autoriui teko matyti, kur sklepe, kur nėra iš lauko pusės lemtos šviesos, padaryta kamarkos, kaip kad būna anglim supilti ir čia žmonės gyvena. Moka po $6 į mėnesį rendos.

M. A. S.

Truputį Apie Šaltį.

Geriausias būdas gydyt šaltį, tai nedraugišku būdu. Neprispratink prie šalčio, nes jis tikrai pasinaudos tavim. Nekurie žmonės tik ir šneka apie pagavimą šalčio—ot ir šaltis juos pagauna. Jis užklumpa kada jie yra pavargę, arba persivalgę, arba užkietėjusiais viduriais. Skaitlinės parodo, kad paprasti šalčiai padaro daugiausia nuostolių, negu kokia liga. Šaltis yra užkrečiamas, jį galima perduoti kitam. Jei turi šaltį, saugokis ir neužkrėsk kito. Kosint ar čiaudint užsidėk burną skepetaite. Suteptas skepetaites nemaišyk su kitais skalbiniais, jas reikia skalbti ir sterilizuoti paskirai.

Galima labai pigiai nusipirkti popierinius "face tissues" ir vartoti vietoje skepetaičių.

Virtuvės Reikalai.

Po išmazgojimo arbatinio ir kavinio puodo, leisk jiem pastovėti su atkeltais uždangalais, kad oras galėtų įeiti į vidų ir gražiai išvėdintų vidujinį kvapą.

Citrinai duos dusyk tiek skystimo kiek gauni paprastai, jeigu pirm jų spaudimo sudėti juos ant šilto pečiaus ir palaikysi apie 15 minutų laiko. Arba įdėkite juos ant trumpo laiko į verdantį vandenį.

Pirm virimo vištos mėsą, ištrink ją iš viršaus su riekute citrinos. Tas padarys paukštieną minkštą ir pilną skystimo.

Nuvalymui lipšnių kepenų skarvadų, trink jas lygiai su smyrio popiera, paskui naudok taukus ir druską ir ant galo nuplauk su karštu vandeniu.

Mokyklos Vaiko Valgis.

Mokyklų atsidarymas reiškia, jog vas. laisvė vaikams pasibaigė—vaikai ir mergaitės turi atsiduoti vienodam veikimui, kur kiekvienas žingsnis užžiūrimas, išskyrus valgį. Visą vasarą motinos prižiūrėjo jų valgį—jos žiūrėjo, jog per pietus ant stalo būtų daržovių, ir iš jų vaikai stiprėjo. Dabar vaikai arba nešasi savo valgį arba perka mokyklos valgykloje. Pastaram atsitikime turėtų būti tinkamas sudarymas valgio, kad būtų užtektinai maistingas. Jeigu reikia užkandį neštis, motinos ži-

(Tąsa ant 4-to pusl.)

ĮSPŪDŽIAI IŠ KELIONĖS SAN FRANCISCO IR OAKLAND, CALIFORNIA

Mes, Los Angeles lietuvių būrelis, sužinoję, kad San Francisco pažangūs lietuviai, latviai ir estai suvienytom spėkom rengia vakarą su programa naudai vakarų anglų laikraščio, nutarėme nuvykti. Aš nesenai dar buvusi San Francisco ir gerai žinodama jų spėkas, žinojau, kad jiems bus sunku sudaryti programą, o mes losangeliečiai turime dainininkę O. Levanienę, kuri per daugelį metų savo maloniu balseliu linksmina mūsų nuvargusias sielas, prisiminiau jai apie minėtą parengimą. Ji man tuojau sako: "O gal mes galėtume nuvažiuoti jiem į pagelbą."

Aš norėdama pasimatyti su savo gerais draugais jai pilnai pritariau. Laikas bėgo. Aš susitikus ją paklausiau kaip dalykai su važiavimu, ar jau daug suorganizavo. Ji man atsakė, kad viena mašina tai tikrai važiuos.

Diena prieš važiavimą pasikalbam per telefoną. Ji liepė man būti prisirengus. Na, ir penktadienio ryte apie 8-tą valandą jau ir pribuvo. Aš jau laukiau. Palinkėjome vieni kitiems gerą rytą, susėdome į drg. Lavanų naują erdvingą Nash, pasukom į pajūrinį vieškelį.

Rytas buvo labai malonus. Nors saulės nesimatė, bet nešalta. Važiavome mes šešiese: abudu Levanai, Pukienė, Arch, Šimkiūtė ir aš. Malote, nemažas būrelis, tai ir kalbų netrūksta. Visi linksmai kalbamės. Mūsų Onutė retkarčiais užtraukia vieną, kitą dainelę. Jos malonus balselis atsimuša į banguojančią jūrą ir dingsta. Nei ne pastebim kaip mūsų vairuotojas leidžia savo Nash po 70 mylių į valandą, ir kas tik jam pasimaišo kelyj, visus pralenkia. Kelias neblogas, bet vietom taisomas, tai mūsų vairuotojas numeta man vieną, kitą pašiepiantį žodį už patarimą tuom keliu važiuoti, bet aš nepaisau.

Šiaip važiuojant nieko įdomaus nepastebime, kadangi mes visi seni Californijos piliečiai, tai tie kalnai mums jau ne naujiena.

Po kiek laiko jau pradedame kalbėtis kur sustosime pietų. Visi vienbalsiai nutarėme, kad Santa Barbara. Drg. Arch patvirtina, kad tas įmestukas labai geras, turi gražų parką, tai bus gerai. Bet važiuojame ir važiuojame ir vis miestuko nesimato. Negalime suprasti, kodėl taip toli; juk rodos, kad turėtų būti tik apie 100 mylių nuo Los Angeles. Mat nei nepastebėjome, kaip prabėgome pro šalį paėmus kitą vieškelį. Mat dabar keliai trumpinami, tai aplenkia miestus, ką mes ir padarėme. Važiuojame ir juokaujame, kad Santa Barbara skanius pietus valgėme.

Privažiavome San Louis Obispo. Čia pavalgėme pietus ir vėl traukiame toliau. Ir vėl mūsų vairuotojas lenkė visus kelyje. Bet štai netoli Ganzales pralenkėm troką. Ugi žiūrime atsiveja policistas ir užbėgęs už akių sustabdo mus. Viską ūpas nupuolė. Bandėme teisintis, bet niekas negelbėjo. Davė bilietą ir tiek. Drg. Levanas klausia kiek bus. Policistas atsako: "Kai nuvažiuosite į Ganzales, tai pasakys.

Privažiavę minėtą vietą negalėjome pasimokėti bausmę, nes jau buvo pervėlu, tai draugas pasakė, kad jis pasiųs per laišką.

Artinasi vakaras, o mes artinamės prie San Francisco. Dar apie 30 mylių, o jau pastebime oro atmainą, kas duoda suprast, jog jau netoli. Mat ten nuolat vėsiau negu bile kuriam Pacifico mieste. Dar biskį pavažiavome ir jau pradėjo matytis kalnai miglų. Vėjas gana šaltas nuo Alaskos pučia. Juo arčiau, tuo šalčiau. Mes pradėjome ir šiltesnių apsiautalų ieškoti. Kada privažiavome miestą, tai tiršta migla, kaip lietus lyja. Vieni iš mūsų sankeleivių tikrai tvirtina, kad tai lietus, bet aš aiškinu, kad tai migla ir sakau, kad šiame mieste galima rasti visokio oro: vienoj dalyj miesto migla, kitoj saulė šviečia. Ir tikrai taip yra.

Nekurie iš mūsų apsistojome pas drg. Kobliną, nes jis turi didelę naują stubą ir visai vienas gyvena, tai nusprendėm, kad pas jį bus parankiausiai sustoti. Sustojom, o jo nėra namie, tik nota palikta, kad jis svetainėj. Turėjome ten važiuoti, kad jį suradus ir pranešus, kad mes jau atvažiavome.

Nuvykome į svetainę ir randame būrį žmonių. Tarp jų ir keletas lietuvių praktikavosi sekamo vakaro programai. Mes laiko neeikvoję, apsimainėme keliais žodžiais ir apleidome svetainę. Nuvykome į garsiąją Fisherman Worf pasivalgyti vakarienę. Mat ta vieta pagarsėjusi dėlei šviežių vėžių (crab) ir žuvies. Pirmu kartu nuvažiavus labai įdomu pamatyti. Ant šalygatvio įtaisyti dideli katilai, kuriuose verda tuos vėžius (crabs). Apžiūrėję viską, įėjome į valgyklą. Vieni užsisakėme vėžių, kiti nepripratę prie jų, užsisakėme žuvies.

Bevalgant šviežių ir skanių valgių ir bejuokaujant nei nepastebėjome, kad jau gerokai vėlu. Nutarėm važiuoti į nakvynę. Kada sugryžome, drg. Kobliną radome belaukiant. Jis tuojau pakamandavojo kur kas turės gulti. Jis mums atidavė minkštas lovas, o pats atsigulė ant kaučės.

Apie šeštą valandą ryte jie atsikėlė ir triūsėsi apie pečių: taisė pusryčius. Kada mes sukilome, tai jis tuojau mus pavaišino kokiu tai skaniu gėrimu. Aš maniau, kad tai slyvų sunka. Nežiūrint kas ten buvo, bet buvo labai skanus gėrimas. Tik už valandžiukės, kada nekurie nuo to gėrimo pradėjome smagiai jaustis, supratome jo sekretą.

Kada pasivalgėme pusryčius, mudvi su Onute Pukiene skubinomės pas M. Balton į grožio salioną pasigražint. Ją radome labai užimtą, vienok ji surado laiko ir mus pagražinti. Su ja tą rytą neteko daug kalbėtis, nes ji buvo labai užimta ir mes taippat skubinomės. Kadangi mudvi su Maryte buvom partnerystėj, tai man žingeidu buvo žinoti kaip jai dabar sekasi. Ji man pasakė, kad skirtumo nėra: kaip buvo pirmiau, taip ir dabar, bet iš visko galima spręsti, kad ji ten mano ant ilgiau apsigyventi, nes pastebėjau šapukėj pagerinimų, kas reiškia, kad ji taisosi ilgiau ten gyventi.

Sugryžome ir vėl skubinomės važiuoti apžiūrėti San Francisco miestą bei apielinkes. Pervažiavome garsųjį Golden Gate parką, bet dėl laiko stokos nestojome. Tik sustojome prie žuvinyčios, kur yra įvairiausių žuvų. Visi atydžiai žiūrinėja, o man rūpi juos dar kur nors nuvežti ir kitą vietą parodyti. O čia laikas taip greit bėga. Pavažinėję gryžome į svetainę, nes mūsų solistė turėjo susitarti su akompaniste ir pasipraktikuoti. Pasipraktikavę ir vėl skubinomės pas drg. Kobliną, kad persirėdyti. Ir vis turėjome skubintis, kad nepasivėluoti.

(Bus daugiau)

Senora Batista, žmona Kubos prezidento Fulgencio Batista, atvykus į Jungtines Valstijas. Čia stovi su Kubos ambasadorium, Dr. Aurelio F. Concheso, Waldorf-Astoria viešbutyj, New Yorke.

Patarimai Šeimininkėm

(Pabaiga nuo pusl. 3)

no ką įduoda, bet netikros ar bus suvalgyta. Jos tikslu turi būti prirengti valgį taip, kad būtų skanus ir patraukiantis, ir duoti įvairų, turintį medžiagos reikalingos vaiko augimui.

Galit prirengti vaiko mokyklos pietus ir sudėti į gražias dėžutes, kokių galima šiandien pirkti, kuriose sudėjimo problema pasidaro lengva. Thermos bonkos užlaiko šiltą ar šaltą skystimą, žiūrint kokio reikalinga. Lemonadą, vaistų skystimą arba pieną šiltam ore. Pamaišyk užkandžius dedant kitokias duonas—kvietinę, sėlenų, arba garu keptą rudą, taipgi įdedant kitokių mėsų. Pridėk mažų sėlenų bandukių—vaikams tinka, kuriose yra datulių. Taipgi laikas nuo laiko pridėjimas gatavų valgymui grūdinių maistų patiks. aiKušinius galima priruošti keletu būdų—kietai virtus, kimštus arba piaustytus ant duonos. Prieskoniui, vaisių žalių arba virtų. Pudingai kaip kornų, ryžių, kiaušinienės, arba gelitino, arba pyragaičių su vaisiais.

FLIS.

DAUGIAU PATARIMŲ JAUNAI ŠEIMININKEI.

Košeliena.

Verdant dėl dviejų ar trijų žmonių paimkit:

2 kiaulės kojas

6 ar daugiau vištų kojų ir keletą kakliukų (jeigu negalima, tai nebūtinai), mažą veršio kojos kaulą.

Viską gerai nuplovus sudėk į katilą ir vandenio pilk tik tiek, kad apsemtų tą viską. Kojas ir kaulą bučeris sukapoja.

Priesmokui dadėk druskos pagal skonį, biskį sūriau negu paprastai, tris babkų lapus, apie pusę tuzino čielų pipirų (ne karčiųjų), biskutį peprikos ir mažą šmotuką čielo cinamono (cinnimon stick), vieną geroką šapelį celerio ir vieną morką supiaustytą.

Virti reikia gan ilgai, pakol mėsa kris nuo kaulų. Tada mėsą išimk iš sriubos, išimk kaulus iš mėsos ir sudėliok į kelis indelius. Sriubą perleisti per koštuvą, kad viską iškošus ir užpilti ant mėsos ir padėti, kad atšaltų ir sutirštėtų.

Valgyti galima su karštom bulvėm, išvirtom su lupynom. Galima vartoti ar acto arba citrinos. Citrina sveikiau.

Elzbieta Kutoraitienė.

"Vilnies" Vajus

PRASIDĖJO SU PIRMA DIENA SPALIO IR TĘSIS IKI PIRMAI DIENAI GRUODŽIO

KODĖL?

Kad padvigubinti dienraščio "Vilnies" skaitytojų skaičių!

KAIP TĄ ATSIEKTI?

Su pagelba visų senųjų dienraščio skaitytojų, buvusių ir naujų vajininkų, visų pažangiųjų organizacijų narių!

AR SUNKU BUS PASIEKTI TIKSLAS?

Padvigubinti "Vilnies" tiražą negali būti sunku, jei imsime sekamus faktus:

1. Kurie skaitote 'Vilnį' nuo jos įsikūrimo, per suvirš dvidešimts metų, persitikrinote, jog be pažangaus dienraščio tiesiog negalėtumėt gyventi. Jei "Vilnis" patinka jums, tai ji patiks ir jūsų kaimynams, pažystamiems, kada jie gaus progą su ja susipažinti. Štai neišsemiamas šaltinis naujų skaitytojų!

2. Kai visas demokratinis pasaulis nusistatęs prieš fašizmą, kada eina žiauriausias žmonijos istorijoje karas tarpe tamsiųjų fašizmo jėgų ir civilizacijos, juk kiekvienas sveikai mąstąs žmogus nori gauti greičiausias ir teisingiausias žinias. "Vilnis" jau per virš 20 metų įrodė, jog perdavimas skubių ir teisingų žinių yra pareiga gero dienraščio. Kurie ikišiol pasitenkino kitais laikraščiais, pamatę skirtumą 'Vilnyj' pasiliks jos skaitytojais ant visados. Tai kitas šaltinis naujų skaitytojų.

3. Mes esame įsitikinę, kad kiekvienas "Vilnies" skaitytojas, kiekvienas pažangus, demokratiniai nusiteikęs lietuvis, pagelbės šiame vajuje pakalbindami savo pažystamus užsiprenumeruoti "Vilnį". Jei praėjusiais vajais nekurie vajininkai gavo po desėtkus naujų skaitytojų, tai ar galima sakyti, jog vienas skaitytojas yra sunku gauti? Jei didžiuma skaitytojų gaus bent po vieną naują, pridėjus smarkiuosius vajininkus, lengvai padvigubinsime "Vilnies" tiražą.

LENGVATOS NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

Laike šio vajaus metinė "Vilnies" prenumerata naujiem skaitytojams tik $5.50; pusei metų–$3.00. Chicagoje: metams $7.50; pusei metų—$4. Kurių prenumerata baigiasi ir atsinaujinsite laike vajaus, gausite dovanų knygą. Seniems skaitytojams prenumeratos kaina: Chicagoje metams $8.00; pusei metų–$4.25. Visur kitur Jungtinėse Valstijose: metams $6; pusei metų–$3.25.

DOVANOS VAJININKAMS IR SKAITYTOJAMS:

Už 500 Punktų $10 ir Proporcionaliai Aukštyn; Pavyzdžiui, Vajininkas, Pasiekęs 5,000 Punktų, Gaus $100; 10,000 Punktų—$200

SPECIALĖS DOVANOS:

Už 20 Naujų Metinių Skaitytojų Dovana $10 ir Proporcionaliai Aukštyn

Seniem Skaitytojam Dovanos—Viena Iš Šių Knygų Pasirenkant:

1. Kelias į Naują Gyvenimą ..... A. Bimbos
2. "Vilnies" Kalendorius 1942 metam
3. Lietuva Vokiečių Okupacijos Metu (pereitam kare) V. Kapsuko-Mickevičiaus
4. Naujoji Lietuva ..... A. Bimbos
5. Motina ..... Maksimo Gorkio
6. Moteris ir Socializmas August Bebel
7. Janonio Raštai
8. Pajauta, Istoriškas Romanas Sulietuvino Jonas Montvila
9. Žinynas ..... J. Laukio
10. Alkoholis ir Spiritiniai Gėralai Dr. J. J. Kaškiaučiaus
11. Proletarinė Poezija ..... V. Frič
12. Rusijos Istorija ..... M. Pokrovskio

"VILNIS"

3116 S. Halsted Street Chicago, Illinois

IŠ ROSELANDO IR BURNSIDĖS

Ką Sakote, Vajininkai?

Kažin kodėl šiemet Roselando vajininkai dar vis neišsijudina "Vilnies" vajuje. Tai yra blogas dalykas ir ilgai taip negalėsime delsti.

Bent po vieną ar du skaitytoju gauti "Vilniai" nėra sunku. Tik reikia pasidarbuoti. Jei milionai Europos laukuose kraują lieja ir galvas guldo už sutriuškinimą fašizmo, argi mums būtų persunku bent maželyte dalele prisidėti prie tos pasaulinės kovos. Juk gavimas naujo skaitytojo geram dienraščiui taip jau yra kova prieš fašizmą. **Ažis.**

—o—

Aido Choras

Aido Choras turėjo jau dvi pamokas prie naujos mokytojos Daratėlės Judzentavičienės. Atrodo, jog viskas bus gerai. Mokytoja gerai mokina, o choriečiai su ja kooperuoja. Jau kelias dainas susimokino.

Turime gražų būrelį jaunuolių chore, bet, toli gražu, to neužtenka. Reikėtų, kad chore priklausytų visi pažangieji jaunuoliai, vyrai ir merginos. Kodėl jaunuoliai neturėtų užimti vietas valdyboje? Dažnai girdime jaunuolių atsišaukimus, kad mes seniai privalome jiems visame kame pagelbėti. Čia kaip tik išeina atbulai: Aido Chore jaunuoliai privalo ne tik pagelbėti suaugusiem, bet patys pasiimti ant savęs atsakomybę.

Choro pamokos įvyksta kas penktadienis, 7:30 val. vakaro, Darbininkų svetainėj, 10413 S. Michigan. Ateikite ir įstokite nariais. Turime geriausią progą padaryti Aido Chorą didžiausiu ir geriausiu choru visoj apielinkėj. **Tėmytojas.**

—o—

LDS Jaunuolių Kuopos Sukakluvių Bankietas

LDS 204 kuopa (jaunuolių) rengiasi puikiai atžymėti aštuntas savo sukaktuves lapkričio 1 d., Darbininkų Svetainėj. Prasidės 7:30 val. vakaro.

Jaunuoliai duos gražią vakarienę ir linksmins svečius puikia programa. Girdėjau, kad dalyvaus visa LDS II Apskričio valdyba. Užkviečia visus LDS narius dalyvauti ir atsivesti kandidatų įrašymui į šią organizaciją. Bankiete prisirašantiems į LDS nereikės mokėti įstojimas.

Po bankieto ir programos bus šokiai prie geros orkestros.

Š—as.

—o—

Vestuvės

Spalių 25 dieną Darbininkų svetainėj įvyko vestuvių pokilis Vytauto Povilaičio ir Lillian Baronaitės. Abu jaunavedžiai yra Pirmyn Choro nariais, tad ir svečių tarpe buvo dauguma choriečiai. Dalyvavo ir choro mokytojas K. Steponavičius su žmona.

Svečių buvo daug ir visi gražiai linksminosi iki trečiai valandai. Skirstėsi linkėdami daug laimės jaunavedžiams. **Buvęs.**

—o—

LDS 72 Kp. Susirinkimas

LDS (Burnsidės) 72 kp. susirinkimas įvyks lapkričio 4 d., 7:30 val. vakaro, Maciukevičienės svetainėj, 1036 E. 93rd st.

Visi nariai privalo dalyvauti, nes turime daug svarbių reikalų atlikti. Be kitko, reikės galutinai prisirengti prie metinio kuopos bankieto ir išrinkti darbininkus.

Bankietas įvyks lapkričio 15 dieną. Tai bus mūsų "padėkavonės diena." Prie įžangos, kuri tik 25 centai, bus duodama sekamos dovanos: kalakutas, antis ir gaidys. Tikietus galima gauti pas visus kuopos narius.

Parengime nauji nariai į LDS bus priimami be įstojimo mokesties.

LDS 72 Kp. Pirm.
A. Maziliauskas.

Naciai Telkia Kariuomenę Gabenimui Italijoj į Afriką

ZURICH. — Naciai telkia labai daug kariuomenės Neapolio uoste, Italijoj, iš kur laivas ją gabens į Libiją. Ties Brenner pareina, Italijos ir Vokietijos siena, naciai irgi telkia kariuomenę. Be Neapolyje telkiamų, naciai turi Italijoj 20,000 savo kareivių, išmėtytų įvairiose šalies dalyse.

Dykai Kvaršina Save

Trečiadienį valgant pietus vienoj Bridgporto valgyklų, kur šios apielinkės tautiški veikėjai susicina papietauti, nugirdau šį pašnekėsį tarpe Vaidylos, Dr. Drangelio ir nepažystamo tautininko:

Dr. Drangelis Vaidylai: "Žinai, laikraštis yra armija, o tu, tai generolas."

Vaidyla: "Aš nenoriu teisinti save, bet . . . "

Dr. Drangelis įkerta pirmajam nebaigus:

"Jei tu sėdi ofise, kaip mes, tai tick ir turėsi, kiek mes turime. Kuopos nelankomos miršta. Mes visi žiūrime į tave, bet bėda, kad tu nemoki gerai suplanuoti."

Vaidyla: "Didžiausia bėda, kad niekas nenori dirbti; pavyzdžiui, kad ir jūs . . . "

Dr. Drangelis: "Sakau, reikia sušaukti veikėjus ir sudaryti gerus planus. Bet kad pas tave..."

Vaidyla jį perkerta: "Paskutiniame 'veikėjų' susirinkime dauguma buvo 'svečiai,' tai ką gali su 'svečiais' suplanuot ar ką veikt?"

Čia Vaidyla taikė Dr. Drangeliui, kad ir jį priskaito prie "svečių," o ne veikėjų.

Dr. Drangelis įtemptai: "Duok man tų veikėjų adresus, aš pats juos sušauksiu."

Vaidyla: "Galėsiu duoti jum visus jų adresus."

Trečias asmuo, kurio nepažinau, irgi ramino Vaidylą, bet kadangi tyliai kalbėjo, tai nenugirdau jo nuomonės.

Taip ir pasibaigė tų veikėjų pašnekėsis, kuris parodė, kaip žmonės dykai kvaršina save.

Geriau rūpinkimės suvienijimu visų Amerikos lietuvių rėmimui Roosevelto politikos už sunaikinimą nacizmo, priešo Lietuvos ir visos žmonijos, vieton eikvojus laiką visai bereikalingai. Iš to jūsų galvosukio nėra naudos, nei jum, nei lietuvių visuomenei.

Irgi Tautietis.

Geras Vilnieti, ar jau gavai bent vieną naują skaitytoją?

Jau Septinta Savaitė Pikietuoja

NEI LIETUS NESUTRUKDĖ PIKIETININKŲ

Jau septinta savaitė kaip American Can kompanijos dirbtuvė ant S. Western ave. stovi uždaryta. Tai yra daugiau lokautas, negu streikas.

Apie vidurį rugsėjo mėnesio kompanija nutraukė derybas su CIO unija, kurioje darbininkai priklauso. Tada darbininkai sumažino skubumą darbe ir už kelių dienų kompanija paskelbė dirbtuvę uždaranti.

Nuo to laiko dirbtuvė nuolatos pikietuojama. Dvi kitos tos kompanijos dirbtuvės Chicagoje irgi stovi uždarytos. Eina kalbos, jog jei kompanija greitu laiku neatnaujins derybų su unija, bus iššaukti streikan ir kituose miestuose tos kompanijos darbininkai.

Vakar anksti ryte labai lijo. Nučjome pikietuoti kaip ir paprastai. Žiūrime, daugybė policijos aplink dirbtuvę. Paprastai būdavo tik keli policistai, o pirmadienio ryte jau stovėjo desėtkai. Ar kompanija manė pasinaudodama blogu oru sugabenti streiklaužius į dirbtuvę, nežinia. Mat, pikietininkai nepabugo lietaus ir nesitraukė iš linijos. Policija pikietininkų irgi netrukdė.

Dar nežinia ar ilgai kompanija spirsis, nesitaikys su unija. Bet darbininkai laikosi šimtu nuošimčių už savo reikalavimus ir nemano pasiduoti. Darbo ieškantiems nepatartina eiti į American Can kompanijos įmones iki unijos klausimas nebus išrištas. **Darbininkė.**

McCormickai Spardosi

Pereitą nedėldienį Farm Equipment Unijos lokalas 101 (CIO) sušaukė visuotiną narių susirinkimą. Iš Tractor Works ir McCormcik dirbtuvių susirinko nemažiau, kaip 2,000 žmonių.

Lokalo pirmininkas Oakes išdavė raportą, kaip buvo tartasi su kompanijos atstovais dėl pasirašymo kontrakto su unija. **Kompanija kontrakto nesirašo.** Ji nesutinka įvesti check-off sistemą.

Be to, kompanija atsisako imti defense užsakymus iš valdžios. Aiškinasi tuomi, kad pertvarkant dirbtuves kariniams užsakymams pildyti, susidarytų labai didelės išlaidos. Bet taip nėra. Kompanija neima karinių užsakymų politiniais sumetimais, nes ji nepritaria Roosevelto politikai. Antra vertus, imant karinius užsakymus, pelnai būtų kiek aprėžti, o kompanijai tas išrodo baisus dalykas.

Unija išrinko savo atstovus, kurie tuo reikalu važiuos į Washingtoną ir visa byla su kompanija bus perstatyta Mediation Boardui.

Kompanijai neimant karinių užsakymų, susidaro pavojus tūkstančiams darbininkų, kurie neteks darbo. **Unijistas.**

CICERO ŽINIOS

Rengiamės Prie Bendrovės Vakaro Lapkričio 2; Moterys Duos Programą

Šį sekmadienį, lapkričio 2 d., Liuosybės Svetainėj, ciceriečių didelė metinė programa.

Cicero Moterų Pažangos Choras stato (dėl Liet. Liuosybės Namo Bendrovės) komediją **"Plutelė ir Pelės."** Komediją teko matyti moteris mokinantis. Atrodo, kad jos užinteresuos publiką.

Antra dalis programo susidės iš dainų ir kitokių naujų priedų. Moterys turi gerų spėkų. Jos gerai išplatino tikietus. Mat, Liuosybės Svetainė visiem ciceriečiam naudinga, tai ir Moterų Choras ją remia.

Taigi, moterys prirengia gražią programą ir dar išplatina daug tikietų.

O kaip su šėrininkais? Direktoriai visi platina tikietus. Šėrininkai ir visi turi prisidėti, dalyvauti savo įstaigos vakare.

Apart gero pasisvečiavimo, šėrininkai atvykę paremia materialiai savo įstaigą. Svetainė ir visas bendrovės bildingas atmoka morgičių, tačiaus visoki pagerinimai ir pataisymai sudaro netikėtų išlaidų. Todėl visi šėrininkai nepamirškime savo vakaro ir savo įstaigos lapkričio 2 d., 4 val. po pietų, būkime Liuosybės Svetainėj.

Bendrovės Šėrininkas.

—o—

Klaidos Atitaisymas

Leono Pruseikos prakalbose kurios įvyko Ciceroj, paskelbime aukotojų pavardžių buvo klaidingai užrašyta Kubelskio auka $1. Jis aukavo $2. Reikia pažymėt, kad apart Kubelskio d. Kubelskienė irgi aukavo $1.

Atsiprašome. **Reng. Komi.**

—o—

Red Rose Kliubas turėjo savo 27-tą metinį bankietą, kur buvo nemažai svečių. Liuosybės Svetainė buvo pilna žmonių.

V. R.

ATĖMĖ PASKUTINIUS 11 CT.

Kai Andrew Taurazas ėjo į krautuvę nusipirkti kvortą pieno, jį užpuolė 5 plėšikai ir atėmė paskutinius 11 centų. Taurazai gyvena 810 Hyde Park blvd. Savaitė pirmiaus plėšikai iš jo atėmė $16.

REIKĖTŲ GERIAU PRIŽIŪRĖT

Chicago State beprotnamyj aną naktį rasta užsmaugtas pacientas James Galloway. Žmogžudystę papildęs kitas įstaigos pacientas Harold Krejci. Aubdu esą buvę daktarų pripažinti nepagydomai pamišę.

Karo Lėktuvas Atsimušė į Kalną; 5 Lakūnai Užsimušė

SACRAMENTO, Calif. — Iš priežasties labai tirštų ukanų į Veca kalno viršunę atsimušė armijos didelis bomberis. Lėktuvas nepataisomai sudužo, o su juo užsimušė 5 lakūnai. Armijos oficialai pasigenda dar 6 lėktuvų, kurie turėjo skristi ta pačia kryptimi.

KONCERTAS ir ŠOKIAI

Rengia Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 63-čia Kuopa

NEDĖLIOJ, LAPKRIČIO-NOV. 1, 7 V. VAK.

PROSPERITY CLUB HALL

BENLD, ILLINOIS

Įžanga: iš anksto 35c, prie durų 40c, šokiam 25c

Basso's Old Time Novelty Band

C. Giacoletto ir duktė Margaret

Programos išpildymui yra užkviesta iš Chicagos garsūs solistai: Povilas Stogis ir Agnes Kenstavičienė ir Juozo Kenstavičiaus Gitaristų Trio; vietos garsus ukordionistas, Pete Demartini ir prof. C. Giacoletto ir jo dukrelė Margaret, armonistai. Po programos bus šokiai iki vėlybos makties. Širdingai visus užprašome atsilankyti. **Komisija.**

Rep. 0349

Zade's Bar

6753 S. Western Ave.

DELLA ZADEIKIENĖ, Sav.
Penktadieniais Kepta Žuvis, Gardus Alus, Skani Arielka, Saldus Vynas ir Geri Užkandžiai. Šeštadieniais Vištiena.

Phone Radcliff 3860

GREEN TAVERN

Saldus Vynas ir Gera Arielka
Geras patarnavimas
Smagi ir linksma užeiga

7200 S. Green St.
CHICAGO, ILL.

Savininkai Kenstavičiai
Kazimiera ir Juozai

Rusų Kooperatyvas Chicago, Ill.

Garantuoja Kokybę, Įvairumą ir Produktus Savo Įstaigose

RESTAURANE

(VALGYKLOJ)
Sveika, Švari, Rusiška-Amerikoniška Virtuvė.
Kainos Žemos.

1628 W. Division Street

Tel. Humboldt 4044

Mėsos ir Groserio Krautuvė

Visokia Mėsa — Paukštiena
2051 W. Division Street
PRIIMAM ORDERIUS
Pokiliams, Parengimams ir Panašiai

Tel. Brunswick 9468

AUDITORIUM RESTAURANT

3131 S. Halsted Street

Su Geriausiu Skoniu
Lietuviški ir Amerikoniški Valgiai
P. BALČIUNAS ir M. KOVARSKI,
Savininkai

PIRKITE PAS MUTUAL LIQUOR CO.

NATHAN KENTER
Wholesale

4707 S. Halsted St.
Tel. Blvd. 0014

Tel. Yards 1651

JOHN A. LAUDONT TAVERN

Vynas, Likeriai, Geras Alus
Cigarai ir Užkandžiai

3538 S. Halsted Street
ir
Mėsos-Groserio Krautuvė
3441 S. Morgan Street

URBA GĖLININKAS

Gėlės Mylintiem, Vestuvėm, Bankietam, Laidotuvėm, Papuošimam

4180 Archer Avenue
Phone: LAFayette 5800

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis

LOVEIKIS --- Kvietkininkas

GĖLĖS VESTUVĖM, BANKIETAM, PAGRABAM

3316 So. Halsted St. Chicago Yards 7308

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicagos ir Ciceros Lietuvių Laidotuvių Direktorių Associacijos

Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

LACHAWICZ ir SUNUS

2314 W. 23rd PLACE TELEFONAI: CANAL 2515 & 2516
SKYRIUS: 42 E. 108th ST. Telefonai: Pullman 1270 & 2515

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED ST. 710 W. 18th ST.
VISI TELEFONAI: YARds 1419

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE
TELEFONAS: LAFAYETTE 3572

ANTHONY B. PETKUS

1410 SO. 49th COURT TELEFONAS: CICERO 2109
6812 S. WESTERN AVE. TELEFONAS: GROVEHILL 0142

S. P. MAŽEIKA

3319 SO. LITUANICA AVENUE
TELEFONAI: YARDS 1138 & 1139

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE
TELEFONAS: YARDS 4908

Lietuvių Republikonų Skymas Neišdegė

Kelintu Sykiu "Draugas" Apvaikščioja 25 m. "Jubiliejų"?

Pereitą sekmadienį Dariaus-Girėno Legiono posto salėj įvyko kelintas iš eilės marijonų "Draugo" 25 metų "jubiliejaus" apvaikščiojimas.

Šimutis ir kiti skymavo, skymavo — ir neišdegė. Iš paviršiaus maža kas jų skymus suprato. Bet štai kaip tas jau kelintas "jubiliejus" įvyko:

Pasikvietė arkivyskūpą Stritch, majorą Kelly, apskričio sekretorių Flynn, iš demokratų. Gi republikonus turėjo atstovauti senatorius Brooks ir gubernatorius Green.

Iš vakaro pridavė spaudai bankieto aprašymą, būk jame dalyvavę "virš 1,000 svečių." Kaikurie laikraščiai, kaip Chicagos "Herald-American," vakar taip ir parašė.

Tuom tarpu bankiete, kartu su programos dalyviais, keliais bažnytiniais chorais, buvo nepilnai 400.

Demokratų čyfai atsilankė, bet republikonai taip ir pazgordijo p. Šimutį. O didžiausias jo troškimas buvo įrodyti republikonų čyfams kokis jis galingas, gali sutraukti "tūkstančius publikos," o paskui pareikalauti iš gubernatoriaus džiabų saviškiams. Vienas tokis kandidatas džiabui net iš Texas ar kokios kitos vakarų valstijos specialiai atsikviestas, tai p. Mastauskas. Jei būtų išdegę, tai džiabas jam būtų buvęs užtikrintas.

Teko girdėti, kad ir demokratų čyfai, kaip majoras ir Flynn, nebūtų dalyvavę bankiete, jei ne arkivyskūpas Stritch. O republikonai, matyti, nepaiso nei arkivyskūpo. **Artimas "Draugui."**

SERGA ADOMAS MONKUS

Pereitą penktadienį, spalių 24 d., sunkiai apsirgo LDS 53 kp. narys Adomas Monkus, 3232 Emerald Ave. Nuėjęs pas gydytoją Dr. Bertašių, negalėjo pats namo bepareiti, daktaras turėjo pargabenti.

Adomas turi plaučių įdegimą. LDS 53 kuopos nariai ir kiti pažystami ir draugai turėtų aplankyti ligonį. **Draugas.**

Bus Daugiau Šviesos Bridgeporte

Ikišiol naktinis lietuviškasis Bridgeportas būdavo apšviečiamas ne pergeriausia. Dabar pradeda sudėti naujas lempas ant Halsted gatvės, tarpe 35 ir 43-čios. Sako, įrengus naujas šviesas ši gatvė bus 30% šviesesnė.

Neprošalį būtų čia apšviesti ir kitas gretimas gatves, kaip Emerald, Lituanica, Union, Lowe ir kitas. Jos dabar naktim dar tamsesnės ir už Halsted. Bet šiose gatvėse ne tiek daug biznio, tad mažiau ir rūpinamasi.

Į 15 MINUTŲ TRYS APIPLĖŠIMAI

Trys ginkluoti banditai bėgiu 15 minutų nedėlios naktį apiplėšė tris poras westsaidės piliečių. Apiplėšimai įvyko 5500 West Jackson blvd. apielinkėj. Viso kartu banditai pasipelnė $2,500.

RADIO ŠIANDIEN

Iš Stoties WGES, 7:30 Vak.

Šį vakarą Kultūros ir Meno Kliubo programoj, nuo 7:30 iki 8, girdėsime dainuojant Cicero Moterų Chorą, vadovaujamą D. Judzentavičienės.

Bus įvairių vietinių pranešimų ir vėliausių karo žinių.

Paklausykite patys ir priminkite apie tai kitiem.

—o—

Organizacijos prašomos, garsinkit savo pramogas per Kultūros ir Meno radijo pusvalandį. Padarykite jį savu oro organu.

—o—

Visi mūsų programų klausytojai esate prašomi įsirašyt į Kultūros ir Meno Kliubą. Mėnesinė duoklė tik $1. Savo duoklėmis jūs prisidėsite prie šių programų palaikymo. Kadangi mes skelbimų duodame mažai, kad kuo daugiau laiko palikus dainom ir žiniom, tai iš duodamų skelbimų šis pusvalandis pasilaikyt negali. Ne tik kad iš šių programų niekos nedaro jokio uždarbio, bet Kliubas kiekvienu kartu turi žymiai pridėt iš savo iždo savo programų laiko apmokėjimui.

Prašome talkos visų mūsų programų mėgėjų.

Anaunseris.

Stambiai Parėmė Sovietų Sąjungą

Pereitą šeštadienį atsilankęs vilnietis J. Zdanavičius paklojęs $25 pažymėjo, jog tie pinigai yra jojo šeimos suaukauti ir doleris jojo kaimynų.

Johnny Zdanavičius	**$5.00**
Eddy Zdanavičius	**5.00**
Millie Zdanavičius	**5.00**
John Zdanavičius, Sr.	**10.00**
S. Juzenbaum	.50
Iz. Grossman	.50

Tai labai gražus įvertinimas Sovietų Sąjungos karo svarbos su nazių gaujomis.

Be to, bridgeportietis F. Danikauskas tam pačiam reikalui aukavo $10.

Administracija.

Ką Žmonės Kalba

Praeitą subatvakarį užėjau į vieną biznio vietą, 18-tos apielinkėj, ir atradau keletą žmonių bediskusuojant apie "Naujienas." Vienas sako: "Tik pažiūrėkime, kaip tik Lietuvoj Liaudies valdžią nuvertė Vokietijos fašizmas, tai 'Naujienos' tuojau išpleškino didžiausiais antgalviais, kad dabar Lietuva atgavo nepriklausomybę ir bus laisva. Grigaitis pasitikėjo Hitleriui ir Vokietijos fašizmui, kad Lietuvai duos laisvę."

"Pažiūrėkime kaip dabar 'Naujienos' rašo: 'Vokiečių fašizmas Lietuvą marina badu. Lietuvoj kiekvienam duoda duonos pusę svaro. Hitleris uždraudė lietuviams apsigyventi Kaune. Kaune ir Vilniuj leidžia vokiečių kalba laikraščius. Lietuvoj vokiečiai šaudo žmones, panaikino visas lietuviškas organizacijas'."

Antras sako: Kai perskaitai "Naujienose" tokius pranešimus, tai atrodo, kad Grigaitis apgailestauja Lietuvos likimo. Bet jis vis dar nesustoja talpinti Hitlerio agento Ancevičiaus raštus. **Česnakas.**

Dienos Uždarbis "Vilnies" Reikalam

Vilnietis J. Budris, iš Lake Forest, atsilankęs į dienraščio įstaigą pereitą šeštadienį, pasimokėjęs prenumeratą pridėjo $3, savo dienos uždarbį, ir pridūrė:

"Jei daugiau uždirbčiau, mielai aukaučiau "Vilnies" reikalams; bėda, labai mažai teuždirbu."

F. Danikauskas, bridgeportietis, prie prenumeratos $2 dadėjęs "Vilnies" reikalams, pasižadėjo vėliau dienraščio įstaigą aplankyti su dienos uždarbiu. Danikauskas dar paaukavo Sovietų Sąjungos paramai visą $10.

Kas bus sekantis su dienos uždarbiu, kas su pažadu dienraščio "Vilnies" reikalams? "Vilnies" sustiprinimas yra dalis kovos prieš fašizmą.

"Vilnies" Admin.

Svečiai Apsišaudė Bridgeporte

Šeštadienį Lietuvių Auditorijoj įvyko svetimtaučių organizacijos parengimas. Gal būt perdaug "įsilinksminę" svečiai perkėlė ginčus į gatvę ir ties 32-ra ir Halsted vėlai nakčia įvyko tikras "blitzkriegas."

Frank Almarez pašautas, Thomas Tarez ir Peter Panchio subadyti peiliais, o 8 dalyviai nugabenti į apielinkės policijos stotį prie 35-tos ir Lowe.

Pažvelgus Atgal

Spalių 26 Chicagos Istorijoj

1836 m. Chicagos bažnytkiemio piliečiai ir valdininkai nusitarė reikalauti valstijos legislatūros inkorporuoti Chicagą kaipo miestą.

1850 m. susiorganizavo spaustuvininkų unija. Pirmuoju prezidentu išrinktas Carver Butterfield.

1896 m. sudegė kviečių 2 sandėliai. Virš 1,000,000 bušelių kviečių ir kitokių grūdų sunaikinta. Nuostolių padaryta už $2,00,000.

AUTO NELAIMĖS

Atsimušęs į medį ties 990 Lake Shore drive sudužo automobilius ir ant vietos užmuštas Arnold Hoover. Su juom važiavusi Donalta Cole sužeista.

Alphonse Calbert užsimušė paslydus automobiliui ant gatvekario bėgių.

Nepažystamas vyras, apie 45 metų, mirtinai sužeistas ties 36th ir Michigan ave., mirė ligoninėj.

Susidūrus automobiliui su Bluebird busu ties Hines, ant vietos užmušti automobiliuje važiavę nepažystami vyras ir moteris. 16 važiavusių buse sužeisti, dauguma jų Jolieto piliečiai. Sužeistieji nugabenti į Hines Memorial ligoninę.

PASKENDO MEDŽIODAMAS

Išvykęs medžioti laukinių ančių su draugais netoli Peoria, Illinois upėj, paskendo chicagietis Joseph Amico. Lavonas dar nesurastas.

RADIO

Dainuos B.P.M. Choras, Vaizdelis "Piršliai," Juokai, Pranešimai, Patarimai ir t.t.

Šiandien, antradienį, kaip nuskambės 7-ta valanda vakaro, iš stoties W.G.E.S. girdėsis reguliaris antradienio gražus ir įdomus radio programas, leidžiamas pastangom Peoples Furniture Company Krautuvės. Šios dienos programo išpildyme dalyvaus B.P.M. Choro grupė, sesučių Pranenskaičių duetas, "Dėdė" Vaitiekūnas, "Piršliai", ir kiti geri talentai, kurie sudarys šį programą vieną iš puikiausių. Prie to bus patiekta gerų žinių iš Peoples Krautuvės link 25-to metinio rudeninio išpardavimo, kokis bus atžymėtas didžiausių vertybių pasiūlymu, duodant geros progos visiem pasipirkti namų reikmenis numažintomis kainomis.

Rep. XXX.

Šį Vakarą Kalbės Rooseveltienė

Šiandien Chicagoj minima Civilių Laisvių diena. Užbaigimui visų ceremonijų vakare rengiamas didelis masinis mitingas Orchestra Hall. Žymiausia kalbėtoja mitinge bus Mrs. Rooseveltienė. Jos kalbos tema: "Civilės laisvės ir krizis."

Prakalbos prasidės 8:15 val. vakaro.

Kaip Pasišaukti Policija

Iš Joe Millerio kažin kas pavogė radijo priimtuvą. Joe išėjo ieškoti policisto ir raportuoti vagystę, bet, kaip ir paprastai, kada labiausiai reikia—policisto nėra.

Pastebėjęs policijos patrolką gatvėj Joe įsėdo ir pradėjo rikdyti sireną. Tuojau atsirado ir policija, bet vietoj vytis vagius, patį Joe uždarė šaltojon už "džioksą."

Brighton Parko Žinios

Mūsų kolonijos progresyviškos draugijos bei kuopos sparčiai darbuojasi surengime metinio bankieto, kuris įvyks šeštadienį, lapkričio 8 d., Hollywood svetainėj, 2417 W. 43rd st. Prasidės lygiai 7 val. vakare. Tai bus vienas iš puikiausių bankietų, kokis kada yra buvęs šių kuopų.

Vakarienė bus pagaminta iš turkių ir kitokių gardumynų. Sveteliai atsilankę bus pilnai patenkinti ir gerai pavaišinti. Taip pat bus gera orkestra šokiams, kuri gros įvairius šokius, kaip lietuviškus, taip ir amerikoniškus. Taigi įsigykite įžangos tikietus iš anksto už 85c; prie svetainės durų reikės užsimokėt $1. Vien tik šokiam bus 25c.

Šiame metiniame bankiete bus priimami nauji nariai dykai į LDS 76 kuopą nuo 3 iki 60 metų amžiaus, bile tik sveiki. Tai bus puiki proga apdrausti nuo $150 iki $1,000 savo gyvybę ir sveikatą nuo $6 iki $12 savaitėj, kaip sergi ir sužeidžia darbe.

Pasinaudokite šia gera proga, ji ne visuomet pasitaiko.

Rengimo Komisija.

ŠILDYMAS GELBSTI PALENGVINIMUI NUO VARGINANČIO MUSKULŲ SKAUSMO

JOHNSON'S RED CROSS PLASTER

NAUDOJAMA PER VIRŠ 50 METŲ PARDUODAMA VAISTINĖSE

Johnson & Johnson

Ryt Vakare Jubiliejinis Moterų Parengimas

Trečiadienį, spalių 29 dieną (rytoj), Chicagos moterų kliubai rengia jubiliejinį parengimą atžymėjimui Amerikos lietuvių pažangiųjų moterų veiklos 25 metų sukakties. Parengimas įvyks Lietuvių Auditorijoj, 3133 S. Halsted St., 7:30 val. vakaro. Kalbės K. Petrikienė, iš Brooklyno, ir dvi vietinės kalbėtojos. Dainuos trys moterų chorai ir solistė A. Kenstavičienė. Visus kviečiame dalyvauti.

Komisija.

CLASSIFIED ADS.

HOME BUILDER

Namų Budavotojas

CHARLES ŽELVIS, Namų Budavotojas.—Statom naujus ir taisom senus namus, sklepus, porčius ir garadžius už prieinamą kainą. Darbą garantuojame. Taipgi apskaičiuojam gaisro nuostolius.
2035 W. 47th St., Chicago, Ill.
Lafayette 0331
(Oct. 23cNov. 23)

BUSINESS CHANCES

SIUVĖJAS valymo šapo, 13 m. bizny, gyvenimui kambariai. Dalinai užbaigtas. 437 So. Boulevard, Oak Park. Lake eleveiteriu iki Ridgeland stoties. 1 blokas į vakarus. (27-28)

PARDAVIMUI grosernė, saldainių ir aiskrymo štoras, elektros taisymai, 3 kambariai užpakaly, pigiai. 4201 S. Albany Ave. (27-29)

FEMALE HELP WANTED

MARŠKINIŲ PROSYTOJOS, taip pat ženklintojos ir atrinkėjos. HAMILTON LAUNDRY, 7416 Vincennes Ave. (24c30)

PATYRUSI VEITERKA, švariai atrodanti, taippat indų plovėjas. 5460 So. Halsted St. (24-30)

NAKTINIS VIRĖJAS trumpiems orderiams ir sandvičiams. Atvira virtuvė, 4005 Irving Park Blvd. (27-29)

MERGINA abelnai namų ruošai, prie kūdikio, savas kambarys. Ateikite į Drug Store, 3500 Roosevelt Rd. (27-1)

GERA VIRĖJA, patyrusi abelnoj namų ruošoj; $15.00 su kambariu. 7136 Coles Ave., Apt. 2, Solomon, Saginaw 7983. (27)

MALE HELP WANTED

VAIKINAS įvairiam darbui faktorėj, 35c į valandą, tik geri darbininkai atsišaukite. 1750 Carroll Ave.(17-26)

REIKALINGAS tavernui bei restauranui dišvošeris ir porteris. Kreipkitės: 5659 Irving Park Rd. Po 4 popiet (27-29)

DARBININKAS—baltas, pietinėj dalyj; $30 savaitėj už 54 val.; drūtas, pastovus, dirbti cemento dirbtuvėj. Šaukite: 4920 South Rockwell St. (27)

SERVICE—PATARNAVIMAS

SPAULDING SALES AND SERVICE skalbimui mašinos, Vacuum valytojai, siuvimui mašinos ir refrigeratoriai pataisomi patyrusiais mechanikais. Darbas gvarantuojamas. 2857 W. 63d St. Hemlock 1420 (27-c1)

FARMS FOR SALE

80 AKRŲ farma Eau Claire Co. Bargenas. Geri trobėsiai, elektra. Rašykite: JOHN SCOTT, Floyd, Wis. R. R. No. 2. (27-28)

REAL ESTATE FOR SALE

PARDAVIMUI NAMAS ir EXTRA LOTAS, 102x25, jeigu rendomis $90 į mėnesį ir gyvenimui kambariai Įnešti reikia $1,000; balansą galima mokėti $50 į mėnesį. Priežastis—likau našlė; kas greičiau atsišauks, tas pelnys. 9942 Vincennes Ave. Cedarcrest 1959. (28-11)

2 FLATŲ MŪRINIS, po 5-5 kamb., 2 karų garadžius, mūrinis, 1 blokas iki Šv. Wenceslaus mokyklos ir bažnyčios, gera transportacija, reikalinga $2,000 cash, likusioji suma mėnesinėmis mokestimis. 3319 N. Monticello Ave. (27c29)

AVONDALE STUBA, po 2-4 kamb., ant pagrindų, atikas, pečiaus šiluma. 3025 Elbridge Ave. (27)

NAMAS ir BIZNIUI NUOSAVYBĖ prie 95th St., arti Kedzie, Evergreen Park. Didelė, mūrinė, 7 kamb rezidencija, aliejaus šiluma, didelis bezmentas, 3 karų garadžius, mūrinis; 115 pd. frontas; Kaina $16,000, vertas $25,000. Šaukite Beverly 8102. (27c29)

2 AUKŠTŲ, nauja mūrinė rezidencija, 6 kamb., automatiška gaso šiluma, tile maudynė, venetian uždangalai, dailiai išdekoruota. Atvira apžiūrėjimui: sekmadieniais nuo 1 iki 5 P.M. 2822 N. Meade Ave. Pasimatymui pašaukite Long Beach 7821. (27)

BARGENO IŠLYGOS, 6 kamb. gera medinė stuba, gyvenimui kambarys 24 pd., lotas 33½x170, 2 karų garadžius, arti Normal College, eleveiterio ir Wentworth Ave., 309 West Marquette Rd. (27)

ŠIMTAI BARGENŲ VISUR

Mes turime tą, ką Jūs ieškote: didžiausią pasirinkimą visokių ir visur namų, nuo vieno pag. iki šimto. Kainos nuo $1,600 ir aukščiau. Taipgi visokių lotų, biznių, hotelių, rūminhauzių, gaso stočių, garadžių po visą Chicagą. Roadhauzių, rezortų prie ežerų ir FARMŲ Ill., Wisc., Ind. ir Mich. valstijose. Lengvais išmokėjimais arba mainais. Jeigu kuri nuosavybė yra pardavimui, tai mes turime—imame tik geriausius BARGENUS. Paskolos ant namų už 4½. IR RAŠOME VISOKIOS RŪŠIES INŠIURINĄ. Esų biznyje 30 metų. Del informacijų klauskite manęs.
J. J. SINKUS
2442 W. 63rd St., Phone Prospect 9000

REAL ESTATE

Namai-Žemė Pardavimui

PERKAM, parduodam ir mainom namus, lotus, farmas ir biznius. Turime didelį pasirinkimą namų pirkti už cash arba mainais. Norinti pirkti ar mainyti, dėl greitesnio patarnavimo šaukite:

PAUL M. SMITH & CO.
REAL ESTATE—LOANS—INSURANCE
4631 S. Ashland Ave.
TEL. YARDS 1001.

WHOLESALE FURNITURE

Urminis Pardavimas Rakandų

Mokėdamas cash už rakandus, sutaupinsi nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pašaukite ar rašykite del daugiau informacijų. Vientik nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus. ALIŠAUSKAS, Sūnus, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, Rep. 6051

Vietiniai Pranešimai

NORTH SIDE

L.L.D. 86 Kp. susirinkimas įvyks trečiadienį, spalio 29 d., 8 val. vakaro, Vengrų Svetainėje, 1630 Milwaukee Ave. Šiame susirinkime bus svarstomas "Vilnies" vajus ir kiti organizacijos reikalai. Yra svarbu visiems nariams atsilankyti. (27c29)

Pranešimai iš Kitur

K. Petrikienė Kalbės Spalio 28 d.

Patys įsitėmykite ir visiems praneškite, kad spalio 28 d., Draugijų svetainėje, kalbės K. Petrikienė iš Brooklyn, N.Y. Petrikienė yra visiems žinoma gera kalbėtoja. Prakalbas rengia Detroito Liet. Moterų Pažangos Kliubas.

Valdyba.

Amerikos Liet. Kongreso, Detroito Skyriaus, šaukiamas suvažiavimas dėlei technikinių priežasčių perkeliamas nuo lapkričio 9 d. iki lapkričio 16 d. Suvažiavimas įvyks, kaip atsišaukime pažymėta, toj pačioj vietoj ir tuo pačiu laiku. Meldžiu visų įsitėmyti. **J. Danta,** Rašt.
(23c5)

CLEVELAND, OHIO
LDS 4-to Apskr. Valdybos Susirinkimas

LDS 4-to Apskričio valdyba turės specialį posėdį penktadienio vakarą, spalio 31 d., LDS Kliube, 930 E. 79th St., kaip 8 val. vakaro. Valdybos narių prašau atsilankyti ir būti laiku.
(28-30) Apskr. Sekr. **J. Petrauskas.**

SAGINAW, MICH.
Svarbus Susirinkimas ir Diskusijos

LDS 68 kuopos ir Progresyvės L. ir L. Pašalpinės Draugijos narių susirinkimas įvyks nedėlioj, lapkričio 2 d., šį sykį susirinkimas įvyks valanda anksčiau, t.y. lygiai 12-tą valandą. Visi nariai malonėkite susirinkti į tą pačią Italų svetainę. Po susirinkimo turėsime dienos klausimu diskusijas. Visi būkite ir savo kaimynam pasakykite, kad ateitų į minėtas diskusijas, kurios prasidės 2 val. popiet, t.y. tuojau po viršminėtų draugijų narių susirinkimo.

Širdingai kviečiame visus atsilankyti į diskusijas. (28c31)

Komisija.

Geriausiai sekasi tiem "Vilnies" vajininkam, kurie pradeda anksčiausiai.

DOMINIKAS KURAITIS — Savininkas
AGENTAI
Jonas Rodinas, Jonas Jasinskas
Ant. Labanauskas, H. Rajewski
"Shorty"

MILDA
Buick Sales
VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ BUICK'O AGENTURA
NAUJA VIETA:
907 West 35th Street, Chicago
Telefonas: Lafayette 2022 • Rez. Tel. VICTORY 2499

Dependable Furniture Company
3218 So. Halsted Street
Phone Victory 6302
Mes perkame ir parduodame visokius rakandus taipgi parduodame už pigiausias kainas.

FRANK THE TAILOR
3255 S. Halsted Street
Calumet 6018
Valytojas ir Siuvėjas
Kailių Darbas Mūsų Speciališkumas

GOODREST MATTRESS
Lietuviška Matrasų Dirbtuvė

IŠDIRBAM VISOKIUS MATRASUS. Pas mus gausite pigiau. Taipgi galite gauti lovas, springsus ir atnaujintus matrasus. Darbą garantuojame. Duodame mažais išmokėjimais.
4537 S. ASHLAND AVE.

Dėl Draugiškos Atmosferos Kreipkitės į
HOUDEK'S BAR-B-Q
Rt. 66 ir Lawndale Ave., Lyons, Ill.
Spare Ribs, Vištos, Jautiena
Steikai Kepti ant Charcoal
Importuotas Vynas ir Degtinė
Naujai Išdekoruota Šokių Svetainė
Telephone: Lyons 6848

Whitney E. Tarutis
ADVOKATAS
BRIDGEPORT
3133 S. Halsted Street
Valandos: 1 iki 8 Val. Vakaro
Phone Calumet 6877
134 N. La Salle Street
Room 2014
Valandos: 9 iki 11 Val. Ryto.
PHONE: STATE 7572
3149 S. Halsted Street
PHONE: VICTORY 2679

Medicinos Daktarai

Phone: VIRginia 3316
Dr. A. K. Rutkauskas
GYDYTOJAS
4442 S. Western Avenue
KASDIEN
Sekmadieniais pagal sutartį

Telefonas: YARds 3146
Dr. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
3343 S. Halsted Street
Valandos: 11-12; vakarais 7-9. Pirmadieniais tik vakare nuo 7 iki 9. Šeštadieniais: 11-12, 2-4, ir 7-9. Šventadieniais 11-12 ir 2-4.

Ofiso Telefonas: YARds 4787
Namų—PROspect 1930
Dr. STRIKOL'is
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Avenue
Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vak.
Sekmadieniais pagal sutartį

Ofiso Telefonas: VIRginia 0036
Namų—BEVerly 8244
Dr. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-8:30 p. m.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 Popiet
Trečiadieniais pagal sutartį

Phone: YARds 5921
Rezidencijos—KENwood 5107
Dr. BERTASH
756 West 35th Street
(Kamp. 35th ir S. Halsted Sts.)
Valandos: 1 iki 3 ir 6:30 iki 8:30 vak.
Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Phone: GROvehill 3111
Dr. A. K. BUTKO
LIETUVIS
KOJŲ SPECIALISTAS
7214 S. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 9 vakaro

Telefonas: YARds 2246
Dr. C. Z. VEZEL'is
DENTISTAS
4645 S. Ashland Avenue
(Arti 47th Street)
VALANDOS:
9 ryte iki 8 vak. Trečiad. susitarus

Phone HEMlock 0201
Dr. Algerd W. Prusis
DENTISTAS
6924 So. Western Avenue
VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 12
Nuo 2 iki 5 popiet
Nuo 6:30 iki 9 vakaro

DR. KARL NURKAT
(NURKAITIS)

Pritaiko atsakomingai akinius už prieinamą kainą ir ant lengvų išmokėjimų.
RAKANDŲ KRAUTUVĖ
3409 S. Halsted Street
PHONE YARds 3089

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ:
756 West 35th Street
Kampas Halsted Street

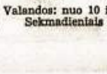

Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso
Phone: YARds 1829
Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Sekmadieniais pagal sutartį

Liet. TSR Knygų Rūmų Knygų